

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

**ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

**ΘΕΜΑ: «ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ»**

**ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ: ΜΠΟΥΓΑΣ ΠΕΤΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ**

ΠΑΤΡΑ 1998

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

2582

Ευχαριστούμε τον κύριο Χαλκιά για την πολύτιμη
συμπαραστάσή του κατά τη διάρκεια της εκπόνησης αυτής της
πτυχιακής εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
	Σελ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11	57
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12	59
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13	63
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14	66
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15	68
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΛΟΓΟΣ	81
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	82
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	101

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Τραπεζικό σύστημα αλλάζει καθημερινά ως προς τη δομή του. Η μορφή που αναμένεται να πάρει στο μέλλον έχει δύο όψεις. Από τη μια πλευρά είναι γρίφος και από την άλλη αποτελεί πρόκληση.

Ενώ στο παρελθόν ο σκοπός των Τραπεζών ήταν να προσφέρουν αυτό που μπορούσαν ή αυτό που ήθελαν στον πελάτη, σιγά - σιγά διαπιστώνουμε ότι οι δυσκολίες είναι περισσότερες και κύρια πηγάζουν από τις προκλήσεις των καιρών, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο καθημερινά αυξανόμενος Τραπεζικός Ανταγωνισμός στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού χώρου.

Σήμερα για να επιβιώσουν οι Τράπεζες πρέπει να επανεκτιμήσουν τις λειτουργίες τους και να εστιάσουν την προσοχή τους σε μια στρατηγική που θα δίνει προτεραιότητα στις ανάγκες του πελάτη και ιδιαίτερα αναφερόμαστε στον καλό και αποδοτικό πελάτη, που μετά μάλιστα την όξυνση του ανταγωνισμού στην Ελλάδα, έχει γίνει πολύ πιο απαιτητικός, απ' ό,τι στο παρελθόν. Λόγω του ανταγωνισμού αυτού και της κατάργησης κάθε υφιστάμενου περιορισμού στην Κίνηση Κεφαλαίων, το Κράτος τα τελευταία χρόνια έχει δώσει τη δυνατότητα χρηματοδότησης νομικών και φυσικών προσώπων, κατοίκων εσωτερικού, σε συνάλλαγμα.

Είναι πλέον γεγονός, ότι σήμερα ο πελάτης και ιδιαίτερα ο πελάτης που δανείζεται σε συνάλλαγμα, ζητάει πλήρη ικανοποίηση των αναγκών του με την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου, ακόμη όμως περιμένει από την Τράπεζα που συνεργάζεται:

- Άμεση επικοινωνία με κάποιον υπεύθυνο που θα αναλάβει να του επιλύσει το οικονομικό του πρόβλημα.
- Υψηλή ποιότητα εξυπηρέτησης με τη σωστή και ταχεία εξυπηρέτηση.
- Ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους συνεργασίας.

- Συνέχεια και συνέπεια στην εξυπηρέτηση.
- Ιδανικό συνδυασμό υπηρεσιών.
- Γενική πληροφόρηση, π.χ. για αναπτυξιακούς νόμους, τιμές χρηματιστηρίου αξιών ή εμπορευμάτων, διακυμάνσεις τιμών, καθώς και επιτοκίων συναλλάγματος, κ.ά..

Για την καλύτερη κατανόηση της χρηματοδότησης νομικών και φυσικών προσώπων κατοίκων εσωτερικού σε συνάλλαγμα, με την οποία διεξοδικά θ' ασχοληθούμε στη συνέχεια, κρίνουμε απαραίτητο να παραθέσουμε τους ορισμούς των βασικών εννοιών του θέματος.

A. Συνάλλαγμα.

Με τον όρο συνάλλαγμα εννοούμε:

- i) Κάθε νόμισμα ξένης χώρας, και
- ii) τη διαδικασία μετατροπής του νομίσματος μιας χώρας, σε νόμισμα μιας άλλης χώρας.

Πιο συγκεκριμένα, εννοούμε κάθε απαίτηση ή υποχρέωση σε Ξένες Νομισματικές Μονάδες, που πρέπει να πληρωθούν στο εξωτερικό και η οποία μπορεί να εκφράζεται με επιταγή, συναλλαγματική, ομολογία, μετοχή, τοκομερίδια, μερισματοαποδείξεις ή να εμφανίζεται σε λογαριασμό στα βιβλία του οφειλέτη του εξωτερικού. Οι έννοιες «συνάλλαγμα», «ξένο συνάλλαγμα» και «εξωτερικό συνάλλαγμα», πρέπει να θεωρούνται ταυτόσημες, γιατί υποδηλώνουν αξίες που εκφράζονται σε άλλες νομισματικές μονάδες ή Ελληνικών δραχμών.

B. Κάτοικος Εσωτερικού (Ελλάδος).

Ως κάτοικος Εσωτερικού θεωρείται:

- i) Κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει την κατοικία του στην Ελλάδα κατά την έννοια του άρθρου 51 του Αστικού Κώδικα. (Το πρόσωπο έχει κατοικία τον τόπο της κύριας και νόμιμης εγκατάστασής του. Δεν μπορεί να έχει συγχρόνως περισσότερες από μία κατοικίες).

- ii) Κάθε φυσικό πρόσωπο με εξαίρεση το αλλοδαπό προσωπικό πρεσβειών, διεθνών οργανισμών και ξένων αποστολών, το οποίο κατά το χρόνο της πραγματοποίησης της συγκεκριμένης κίνησης κεφαλαίων έχει συμπληρώσει τριετή συνεχή διαμονή στην Ελλάδα. Απουσία στο εξωτερικό για 45 συνεχείς ή 90 συνολικά ημέρες ετησίως, δεν διακόπτει τη συνέχιση της διαμονής. (Φυσικό πρόσωπο που έχει περισσότερες από μία ιθαγένειες, από τις οποίες η μία είναι ελληνική, στην Ελλάδα θεωρείται ημεδαπός και όχι αλλοδαπός).

- iii) Κάθε ημεδαπό νομικό πρόσωπο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και κάθε νομικό πρόσωπο που είναι εγκατεστημένο ή λειτουργεί στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως του δικαίου ενσωμάτωσής του ή του τόπου της έδρας του.

Γ. Φυσικά Πρόσωπα.

Τα φυσικά πρόσωπα είναι μόνον οι άνθρωποι. Όλοι οι άνθρωποι, ανεξαρτήτως ηλικίας, φυλής, φύλου και εθνικότητας, υπηκοότητας.

Δ. Νομικά Πρόσωπα.

Τα νομικά πρόσωπα είναι δημιουργήματα, μορφώματα του νόμου, χωρίς υλική υπόσταση, που αντιμετωπίζονται όπως και οι άνθρωποι. Τα νομικά πρόσωπα διακρίνονται σε, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.).

Στην εισαγωγή που προηγήθηκε, αναφερθήκαμε στους γενικούς σκοπούς του Τραπεζικού Συστήματος, καθώς και στην εννοιολογική εξέταση κάποιων εννοιών που σχετίζονται με τα δάνεια σε συνάλλαγμα. Θεωρούμε όμως ότι πριν τη λεπτομερή εξέταση των προαναφερθέντων δανείων, θα πρέπει να εξετάσουμε σε γενικό πλαίσιο τη μορφή των πιστώσεων που παρέχουν τα Πιστωτικά Ιδρύματα της χώρας και συγκεκριμένα οι Τράπεζες. Έτσι λοιπόν τα δάνεια που μπορεί να παρέχει μια Τράπεζα σε κάποιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο κατοίκου εσωτερικού, χωρίζονται σε τρεις μεγάλες κατηγορίες:

- Δάνεια σε Συνάλλαγμα που θα αναπτύξουμε διεξοδικά στη συνέχεια.
- Δάνεια σε Δραχμές, και
- Δάνεια σε Δραχμές με επιτόκιο που διαμορφώνεται στη Διατραπεζική Αγορά.

Για τις δύο τελευταίες κατηγορίες θα πούμε κάποια πράγματα - ακριβώς στη συνέχεια - που σχετίζονται με το ύψος των πιστώσεων, την περίοδο επιτοκίων, το ύψος του επιτοκίου και τη διάρκεια του δανεισμού, ώστε αργότερα να διευκολυνθούμε στη σύγκριση με τα δάνεια σε συνάλλαγμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΑΝΕΙΑ ΣΕ ΔΡΑΧΜΕΣ

Δ) ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΝΕΙΩΝ.

Η έννοια των διαφόρων κατηγοριών των δανείων ορίζεται ως εξής:

- Ως μεσο - μακροπρόθεσμα δάνεια νοούνται εκείνα που χορηγούνται για την απόκτηση παγίων εγκαταστάσεων, εξοπλισμού, αναπαραγωγικού ζωικού κεφαλαίου κ.λ.π..
- Ως βραχυπρόθεσμα δάνεια, νοούνται εκείνα που χορηγούνται για την αντιμετώπιση των αναγκών των αγροτικών και αλιευτικών υδατοκαλλιεργητικών εκμεταλλεύσεων σε κυκλοφοριακά κεφάλαια.
- Ως χρηματοδοτήσεις νοούνται τα δάνεια που χορηγούνται για την πραγματοποίηση μιας εργασίας που αναφέρεται σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο και για την οποία απαιτούνται κεφάλαια κίνησης.
- Ως πιστοδοτικό όριο νοείται το όριο (πλαφόν) πίστωσης κεφαλαίου, μέσα από το οποίο πραγματοποιούνται κάθε χρόνο οι βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις των διαφόρων επιχειρήσεων και το οποίο υποδηλώνει την πιστοληπτική τους δυνατότητα.

Τέλος, ως δάνεια αντεγγύησης για έκδοση εγγυητικών επιστολών, νοούνται εκείνα που χορηγούνται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα για τη δημιουργία κεφαλαίων αντεγγύησης, για την κάλυψη εγγυητικών επιστολών που εκδίδονται προς τις Δημόσιες Αρχές, τους Οργανισμούς κ.λ.π..

II) Βασικοί κανόνες δανειοδότησης.

Οι βασικοί κανόνες δανειοδότησης είναι οι ακόλουθοι:

- α)** Ο δανειοδοτούμενος θα πρέπει να κρίνεται κατάλληλος και ικανός να αξιοποιήσει παραγωγικά το χορηγούμενο δάνειο.
- β)** Η χρηματοδοτούμενη βελτίωση να κρίνεται σκόπιμη και παραγωγική για τον δανειοδοτούμενο και την περιοχή γενικότερα (προκειμένου για δάνεια στον αγροτικό τομέα).
- γ)** Η εκμετάλλευση να είναι βιώσιμη και η ρευστοποίηση του χορηγούμενου δανείου να είναι εξασφαλισμένη.
- δ)** Το ύψος του δανείου και η συμμετοχή του δανειοδοτούμενου να είναι μέσα στα όρια που έχουν καθοριστεί με αποφάσεις των Νομισματικών Αρχών και των αρμόδιων οργάνων της Τράπεζας.
- ε)** Το δάνειο να διασφαλίζεται σύμφωνα με όσα έχουν καθοριστεί από τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας.
- ς)** Ο δανειοδοτούμενος να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος.
- η)** Να πληρούνται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις που ισχύουν για κάθε σκοπό δανείου.

III) Όργανα έγκρισης δανείων.

α) Η έγκριση του πιστοδοτικού ορίου και των μεσο - μακροπρόθεσμων δανείων στα καταστήματα (και τα αστικά) θα γίνεται από τον Διευθυντή του καταστήματος, ύστερα από εισήγηση του υπαλλήλου που έχει επιφορτιστεί με την εξέταση του αιτήματος και πρόταση του Προϊσταμένου του Γραφείου Χορηγήσεων ή του Προϊσταμένου Γραφείου Μεγάλων Πελατών (εφόσον ο πελάτης εξυπηρετείται από αυτό).

β) Η έγκριση του πιστοδοτικού ορίου και των μεσο - μακροπρόθεσμων δανείων στις θυρίδες (Περιφέρειας και Λεκανοπεδίου Αττικής) θα γίνεται από τον Προϊστάμενο της θυρίδας, ύστερα από εισήγηση του υπαλλήλου στον οποίο έχει ανατεθεί η εξέταση του αιτήματος.

γ) Η έγκριση του πιστοδοτικού ορίου και των μεσο - μακροπρόθεσμων δανείων στη Διεύθυνση Κεντρικού Καταστήματος θα γίνεται από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης, ύστερα από εισήγηση και πρόταση του Τμήματος Χορηγήσεων.

IV). Εξέταση αιτημάτων από τα Καταστήματα (και τα αστικά), τις θυρίδες (Περιφέρειας και Λεκανοπεδίου Αττικής) και τη Διεύθυνση Κεντρικού Καταστήματος.

α) Πιστοδοτικό όριο.

Για όλα τα αιτήματα η εξέταση θα γίνεται από έναν ή περισσότερους υπαλλήλους του Καταστήματος / της θυρίδας / της διεύθυνσης Κεντρικού Καταστήματος, ανεξαρτήτως κλάδου, τον οποίο / τους οποίους θα επιλέγει κατά την κρίση του ο Διευθυντής του Καταστήματος / ο προϊστάμενος της θυρίδας / ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Κεντρικού Καταστήματος. Η επιλογή θα στηρίζεται στις γνώσεις και την εμπειρία του υπαλλήλου / των υπαλλήλων, ώστε να εξασφαλίζεται η καλύτερη και ταχύτερη αντιμετώπιση του αιτήματος. Ο υπάλληλος / υπάλληλοι θα συντάσσουν εισήγηση επί του αιτήματος.

β) Μεσοπρόθεσμα δάνεια.

Τα αιτήματα για επενδυτικά δάνεια και τα αιτήματα των ιδιωτών για στεγαστικά δάνεια θα εξετάζονται κατά τον ίδιο τρόπο. Επιπρόσθετα θα ζητείται η βοήθεια Τεχνικού (π.χ. Πολιτικού Μηχανικού κ.λ.π.) όπου αυτό θεωρείται αναγκαίο.

V) Λήψη απόφασης (για έγκριση δανείων).

Πιστοδοτικό όριο - Μεσοπρόθεσμα δάνεια.

α) Η εισήγηση του υπαλλήλου που εξέτασε το αίτημα, υπογεγραμμένη από αυτόν, θα διαβιβάζεται στον Προϊστάμενο του γραφείου χορηγήσεων ή Μεγάλων Πελατών, ο

οποίος με τη σειρά του, αφού διατυπώσει εγγράφως την πρότασή του μαζί με τυχόν παρατηρήσεις, θα την διαβιβάζει στον Διευθυντή του Καταστήματος. Στη συνέχεια, για έγκριση Πιστοδοτικού Ορίου ή μεσοπρόθεσμων δανείων μέχρι τα παραπάνω όρια που ισχύουν για τα καταστήματα αποφασίζει ο Διευθυντής.

β) Η έγκριση εκτός από το ποσό, θα περιλαμβάνει και όλους τους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης.

VI) Απόδοση δανείων.

α) Πιστοδοτικό όριο.

Οι επιμέρους αποδόσεις από την πίστωση, είτε αυτή εγκρίθηκε σε επίπεδο Καταστήματος / θυρίδας / Διεύθυνσης Κεντρικού Καταστήματος, γίνονται με ευθύνη του Διευθυντή Καταστήματος, αφού προηγουμένως το γραφείο Χορηγήσεων έχει ελέγξει τις διασφαλίσεις, την ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα του πελάτη, την ύπαρξη δικαιολογητικών και τιμολογίων (για τις περιπτώσεις που αυτά είναι απαραίτητα σύμφωνα με τις διαταγές), την προσκόμιση πρόσφατου ισοζυγίου και όποιο άλλο στοιχείο κριθεί απαραίτητο.

β) Μεσοπρόθεσμα δάνεια.

Η απόδοση των δανείων (επενδυτικών και στεγαστικών) θα γίνεται κατά περίπτωση εφ' άπαξ ή τμηματικά μετά από έλεγχο της πορείας των εργασιών και την προσκόμιση των αναγκαίων δικαιολογητικών, τα οποία θα συγκρίνονται με τις προϋπολογιστικές δαπάνες της οριστικής μελέτης.

Το δελτίο απόδοσης θα υπογράφεται από τον υπάλληλο που διενήργησε τον έλεγχο και θα εγκρίνεται από τον Διευθυντή του Καταστήματος. Τέλος, πριν από κάθε

απόδοση θα ελέγχεται από το Γραφείο Χορηγήσεων η φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα του πελάτη.

VII) ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ.

1) Εφόσον προσκομίζουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι είναι κάτοχοι περιουσιακών στοιχείων (συμβόλαια ακινήτων, έντυπο Ε9 της εφορίας) για ποσά μέχρι δύο εκατομμύρια δραχμές, τα δάνεια θα χορηγούνται μόνο με την προσωπική ασφάλεια του δανειολήπτη.

Για ποσά μεγαλύτερα των δύο εκατομμυρίων δραχμών εκτός της προσωπικής ασφάλειας του δανειολήπτη, πρέπει να υπογράφει τη δανειστική σύμβαση και ένας φερέγγυος εγγυητής ή εάν αυτό δεν είναι εφικτό, θα προσκομίζονται άλλες διασφαλίσεις (ενεχυρίαση κατάθεσης, τίτλων Δημοσίου, εγγραφή υποθήκης, κ.λ.π.).

2) Εφόσον δεν έχουν περιουσιακά στοιχεία:

Για ποσά μέχρι ενός εκατομμυρίου δραχμών τα δάνεια θα χορηγούνται μόνο με την προσωπική ασφάλεια του δανειολήπτη. Για ποσά μεγαλύτερα του ενός εκατομμυρίου δραχμών, εκτός της προσωπικής ασφάλειας του δανειολήπτη, πρέπει να υπογράφει τη δανειστική σύμβαση και ένας φερέγγυος εγγυητής ή σαν αυτό δεν είναι εφικτό, θα προσκομίζονται άλλες διασφαλίσεις (ενεχυρίαση κατάθεσης, τίτλων Δημοσίου κ.λ.π.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΔΡΑΧΜΕΣ ΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕ ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ ΣΤΗ ΔΙΑΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Α) ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ.

Δικαιούχοι δραχμικών δανείων για κεφάλαια κίνησης με διατραπεζικό επιτόκιο είναι μεγάλες επιχειρήσεις που χαρακτηρίζονται για την άριστη συναλλακτική τους τάξη και διενεργούν μεγάλο όγκο τραπεζικών εργασιών μέσω των τραπεζών.

Β) ΥΨΟΣ ΔΑΝΕΙΟΥ.

Το ανώτατο ύψος του δανείου με διατραπεζικό επιτόκιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% του συνολικού ύψους του δανείου της περιόδου ή το 50% του ανώτατου πιστοδοτικού ορίου. Ως ελάχιστο ύψος δανείου καθορίζεται το ποσό των 50.000.000 δρχ.

Γ) ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ.

Η διάρκεια των δανείων της μορφής αυτής δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του ενός έτους.

Δ) ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ.

i) Περίοδος επιτοκίου.

Η περίοδος του επιτοκίου μπορεί να είναι ίση ή μικρότερη της διάρκειας του δανείου. Έτσι η περίοδος επιτοκίου μπορεί να είναι 1, 2, 3, 6, 9 ή 12 μηνών. Στη λήξη κάθε περιόδου επιτοκίου θα λογίζονται και θα εισπράττονται οι τόκοι και θα ανανεώνεται μόνο το κεφάλαιο. Κατά τη διάρκεια της περιόδου επιτοκίου, το επιτόκιο διατηρείται σταθερό.

ii) Βασικό επιτόκιο: Το βασικό επιτόκιο με το οποίο επιβαρύνεται ο πελάτης είναι το επιτόκιο ATHIBOR ή το Διαπραγεζικό Επιτόκιο Δανεισμού (της περιόδου επιτοκίου) που διαμορφώνεται δύο εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία εκταμίευσης - απόδοσης του ποσού στον πελάτη.

iii) Περιθώριο προσαύξησης: Το περιθώριο προσαύξησης του βασικού επιτοκίου καθορίζεται από την αρμόδια Διεύθυνση Πίστης, ανάλογα με τον πελάτη και δεν μπορεί να είναι μικρότερο από δύο εκατοστιαίες μονάδες. Το περιθώριο αυτό καλύπτει το λειτουργικό κόστος, τον πιστωτικό κίνδυνο και το περιθώριο κέρδους της τράπεζας.

iv) Συνολικό επιτόκιο: Είναι το αποτέλεσμα του βασικού επιτοκίου και του περιθωρίου προσαύξησης.

ν) Λοιπές Επιβαρύνσεις Δανείου.

Τα δάνεια της κατηγορίας αυτής, επιβαρύνονται με προμήθεια εξέτασης και αξιολόγησης αιτήματος, που ανέρχεται σε:

- 0,5% για ύψος δανείου μέχρι 150.000.000 δρχ.
- 0,2% για ύψος δανείου μεταξύ 150.000.000 - 300.000.000 δρχ.
- 0,1% για ύψος δανείου μεγαλύτερο των 300.000.000 δρχ.

Η προμήθεια αυτή εισπράττεται κατά τη χορήγηση των δανείων.

Ε) ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ.

Για τη διασφάλιση των δανείων αυτών θα εφαρμόζονται όσα ισχύουν και για τα λοιπά δραχμικά δάνεια. Δηλαδή θα διασφαλίζονται με εμπράγματα διασφαλίσεις (ενεχυρίαση προϊόντων ή αξιόγραφων, υποθήκες κ.λ.π.).

Ζ) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ.

1) ΥΠΟΒΟΛΗ - ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ.

Ο πελάτης που επιθυμεί δάνειο με διατραπεζικό επιτόκιο, υποβάλλει το αίτημα στο αρμόδιο κατάστημα, σύμφωνα με όσα ισχύουν για τα λοιπά δραχμικά δάνεια. Το αίτημα αξιολογείται από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες και συντάσσεται κοινή πρόταση - εισήγηση. Η κοινή πρόταση - εισήγηση μαζί με το αίτημα και τα λοιπά δικαιολογητικά, υποβάλλεται στο καθ' ύλη αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Πίστης.

2) Όργανα έγκρισης δανείων με διατραπεζικό επιτόκιο.

Τα δάνεια αυτά, ανεξαρτήτως του ύψους τους, εγκρίνονται μόνο από τις αρμόδιες κατά περίπτωση Κεντρικές Υπηρεσίες και όχι από τα Καταστήματα.

3) Έγκριση δανείου.

Εφόσον ο πελάτης πληροί τις προϋποθέσεις και αποφασισθεί η δανειοδότησή του, εγκρίνεται η αναγκαία πίστωση. Η έγκριση της χρηματοδότησης περιλαμβάνει:

α) Το συνολικό ύψος της πίστωσης (πλαφόν) σε δραχμές και το ανώτατο ύψος μέχρι του οποίου μπορεί να συνάπτεται δάνειο με διατραπεζικό επιτόκιο.

β) Τη διάρκεια της πίστωσης.

γ) Την προσαύξηση (περιθώριο) του επιτοκίου.

Η απόφαση και οι όροι δανειοδότησης γνωστοποιούνται από την αρμόδια Διεύθυνση Πίστης, στο οικείο Κατάστημα με εγκριτική διαταγή, η οποία κοινοποιείται στη διεύθυνση διαθεσίμων και διεθνών σχέσεων - Τμήμα χρηματαγοράς.

Η) Εκταμίευση δανείου.

Δύο τουλάχιστον εργάσιμες μέρες πριν την ημερομηνία εκταμίευσης και το αργότερο μέχρι τις 10:00 π.μ., το Κατάστημα αποστέλλει στο τμήμα Χρηματαγοράς της διεύθυνσης διαθεσίμων και διεθνών σχέσεων μήνυμα Fax. Στη συνέχεια ακολουθεί

τηλεφωνική επικοινωνία του Καταστήματος με το τμήμα Χρηματαγοράς, στην οποία επιβεβαιώνεται η πράξη δανεισμού. Το πρωτότυπο μήνυμα στη συνέχεια αποστέλλεται και ταχυδρομικά στο τμήμα Χρηματαγοράς.

Το τμήμα υποστήριξης Χρηματοοικονομικών Πράξεων της Διεύθυνσης διαθεσίμων, αποστέλλει αυθημερόν, αντίγραφο του deal slip στο Κατάστημα, προκειμένου να γίνουν οι αντίστοιχες εγγραφές. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται σε κάθε ανανέωση της περιόδου επιτοκίου. Χρησιμοποίηση της εγκεκριμένης πίστωσης τμηματικά μπορεί να γίνει μόνο αν η τμηματική απόδοση δεν είναι μικρότερη των 50.000.000 δρχ.

Η) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ.

1) Εξόφληση στη λήξη.

Τα δάνεια διατραπεζικού επιτοκίου μπορούν να εξοφλούνται τμηματικά ή στο σύνολό τους, στη λήξη των περιόδων επιτοκίου χωρίς επιβάρυνση για τον πελάτη.

2) Εξόφληση πριν τη λήξη.

Παρέχεται η δυνατότητα για εξόφληση των δανείων τμηματικά ή στο σύνολό τους και πριν τη λήξη της περιόδου επιτοκίου. Στην περίπτωση αυτή ο πελάτης περάν των δεδουλευμένων τόκων, καταβάλλει και πρόσθετη επιβάρυνση ίση με το μέρος των τόκων που προκύπτουν από τη διαφορά του συνολικού επιτοκίου και του επιτοκίου ΑΤΗΙΒΙD από την ημερομηνία πρόωρης εξόφλησης μέχρι τη λήξη της περιόδου επιτοκίου, οι δεδουλευμένοι τόκοι μέχρι την ημερομηνία της τμηματικής καταβολής εισπράττονται υποχρεωτικά.

Η διαδικασία για την περίπτωση της πρόωρης (πριν τη λήξη της περιόδου επιτοκίου) εξόφλησης έχει ως ακολούθως:

Το κατάστημα πληροφορείται τηλεφωνικά το επιτόκιο ATHIBID από το Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης διαθεσίμων και διεθνών σχέσεων και υπολογίζει την πρόσθετη επιβάρυνση του πελάτη. Στη συνέχεια ενημερώνεται ο πελάτης για τη συνολική του επιβάρυνση και εφόσον θέλει να προχωρήσει στην πρόωρη εξόφλησή του ζητείται η υποβολή εγγράφου αιτήματος για πρόωρη εξόφληση μέρος ή όλου του δανείου του. Το κατάστημα, δύο εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία (valeur) της πρόωρης εξόφλησης, αποστέλλει στο τμήμα χρηματαγοράς της διεύθυνσης διαθεσίμων και διεθνών σχέσεων μήνυμα Fax. Στη συνέχεια ακολουθεί τηλεφωνική επικοινωνία του Καταστήματος με το τμήμα χρηματαγοράς της διεύθυνσης διαθεσίμων και διεθνών σχέσεων, στην οποία επιβεβαιώνεται η πράξη της πρόωρης εξόφλησης. Το πρωτότυπο μήνυμα αποστέλλεται και ταχυδρομικά στο Τμήμα Χρηματαγοράς.

Θ) ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΛΗΞΗΣ ΔΑΝΕΙΟΥ.

Ανανέωση των δανείων της κατηγορίας αυτής δεν υπάρχει. Τα δάνεια αυτά εξοφλούνται υποχρεωτικά στη λήξη τους ή μετατρέπονται σε δάνεια κανονικού επιτοκίου σύμφωνα με απόφαση της αρμόδιας διεύθυνσης πίστης. Σε περίπτωση που ο πελάτης επιθυμεί επαναχορήγηση του δανείου με διατραπεζικό επιτόκιο, θα ακολουθείται η διαδικασία έγκρισης και χορήγησης σαν νέο δάνειο, θα υπογράφεται η συνημμένη πρόσθετη πράξη και θα καταβάλλονται όλες οι προμήθειες κανονικά. Η μόνη δυνατότητα που παρέχεται κατά τη λήξη του δανείου είναι η παράταση για περίοδο ενός μηνός μόνο. Στην περίπτωση αυτή, το κατάστημα διαβιβάζει το σχετικό αίτημα του πελάτη μαζί με την εισήγησή του στην αρμόδια διεύθυνση πίστης για έγκριση. Η έγκριση της αρμόδιας διεύθυνσης, όπως προαναφέρθηκε, θα είναι μόνο για διάστημα ενός μηνός και η παράταση θα γίνεται μόνο αφού καταβληθούν οι δεδουλευμένοι τόκοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΚΙΝΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

1. Η μεγάλη σημασία που έχει για την Ε.Ο.Κ. η κατάργηση των συναλλαγματικών περιορισμών και η κίνηση κεφαλαίων στην Ε.Ο.Κ..

Η ελεύθερη κίνηση και κυκλοφορία των αγαθών, των ατόμων και των υπηρεσιών δεν είναι δυνατή, θεωρητικά και πρακτικά, αν ταυτόχρονα δεν είναι ελεύθερη και η διακίνηση των κεφαλαίων, είτε για να πληρωθούν οι τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών από και προς τα διάφορα φυσικά και νομικά πρόσωπα μέσα στον ευρύτερο κοινοτικό χώρο, είτε για να επενδυθούν σε ποικίλες μορφές παραγωγικής δραστηριότητας και να τοποθετηθούν σε κινητές αξίες, είτε για να επιτρέψουν στα άτομα να εγκατασταθούν στον τόπο της επιλογής τους και να ασκήσουν τις οικονομικού χαρακτήρα δραστηριότητές τους. Είναι αναμφισβήτητο ότι οι τέσσερις αυτές θεμελιώδεις ελευθερίες της Ιδρυτικής Συνθήκης, χαρακτηρίζονται από μία έντονη αλληλεπίδραση και αλληλεξάρτηση, αφού η πραγματοποίηση της μιας, προϋποθέτει την ύπαρξη των άλλων. Για να μπορέσουν όμως να πραγματοποιηθούν οι στόχοι της Ιδρυτικής Συνθήκης της Ε.Ο.Κ. χρειάζεται η μεγαλύτερη δυνατή ελευθερία κινήσεων κεφαλαίων μεταξύ των κρατών - μελών της και μια ευρύτερη και ταχύτερη ελευθέρωση των κινήσεων αυτών. Επίσης, συνειδητοποιείται ολοένα και περισσότερο ότι για την επίτευξη του ιδεώδους της Κοινής Αγοράς και πιο βραχυπρόθεσμα της πολιτικής για την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς, απαιτείται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση και μεγάλη προσοχή στο θέμα της καταργήσεως των συναλλαγματικών περιορισμών. Πρόσθετα, μέσα στο ίδιο πλαίσιο, θα πρέπει να τονιστεί ότι η καθιέρωση μιας κοινής τραπεζικής αγοράς στην Ευρώπη, προϋποθέτει αφενός μεν την εξασφάλιση ιδίων συνθηκών για την πρόσβαση και την επιδίωξη εργασιών σ' ολόκληρο τον κοινοτικό χώρο και για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματο - οικονομικούς οργανισμούς, αφετέρου δε την επίτευξη καθεστώτος ελεύθερης κινήσεως των κεφαλαίων.

Η σημασία που έχει ο παράγοντας αυτός, καταφαίνεται και από το ότι οι συντάκτες της Συνθήκης Ε.Ο.Κ. διέκριναν τις τραπεζικές εργασίες σε όσες δεν συνδέονται με κίνηση κεφαλαίων από μια χώρα - μέλος σε άλλη χώρα - μέλος της Κοινότητας. Για την πρώτη κατηγορία τραπεζικών υπηρεσιών, προβλέπεται η ελευθέρωσή τους σύμφωνα με ένα καθορισμένο χρονοδιάγραμμα, όπως δηλαδή προβλέπεται και για τις λοιπές, μη τραπεζικές υπηρεσίες. Αλλά η ελευθέρωση των τραπεζικών υπηρεσιών που συνδέονται με κίνηση κεφαλαίων, πρέπει να πραγματοποιηθεί σε αρμονία με την προοδευτική ελευθέρωση της κυκλοφορίας κεφαλαίων. Παρατηρείται σχετικά ότι η πρόωγη ή και ασυντόνιστη ελευθέρωση των τραπεζικών υπηρεσιών θα δημιουργούσε ανωμαλίες στην ελευθέρωση της κυκλοφορίας των κεφαλαίων ή θα παρέμενε απλώς χωρίς αντίκρισμα. Δεν πρέπει ακόμη να λησμονείται ότι οι τραπεζικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν τις υπηρεσίες, όχι μόνο των τραπεζών, αλλά και διαφόρων άλλων χρηματοδοτικών οργανισμών και ότι είναι ανάγκη να κρίνεται κατά περίπτωση η σύνδεσή τους με τυχόν κίνηση κεφαλαίων.

Είναι ευρύτερα γνωστό ότι η ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων μεταξύ των χωρών, εμποδίζεται κατά κύριο λόγο από την ύπαρξη των συναλλαγματικών περιορισμών. Γι' αυτό, κύριο μέλημα της Κοινότητας είναι η κατάργηση κάθε νομοθετικού και διοικητικού μέτρου που εμποδίζει τη διακίνηση και κυκλοφορία των κεφαλαίων, για να ακολουθήσει η δημιουργία μιας κοινής Ευρωπαϊκής χρηματο - οικονομικής αγοράς (τραπεζικής χρηματαγοράς και χρηματικής κεφαλαιαγοράς), με τελική κατάληξη την πραγματοποίηση της νομισματικής και οικονομικής ενώσεως στον ευρύτερο οικονομικό χώρο της Κοινοτικής Ευρώπης.

Είναι αξιοσημείωτο ότι ο στόχος του εφαρμοζόμενου Κοινοτικού Προγράμματος δεν περιορίζεται μόνο στην εξάλειψη όλων των εμποδίων για την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς, αλλά φαίνεται πως είναι περισσότερο φιλόδοξος. Πράγματι, βασική επιδίωξή του είναι η αναβάθμιση των Ευρωπαϊκών χρηματαγορών, η επαύξηση της ικανότητάς τους να διαθέτουν κεφάλαια υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου και να χρηματοδοτούν τέτοιες επενδύσεις στο εξαιρετικά ανταγωνιστικό πεδίο της νέας προηγμένης τεχνολογίας. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η επιτυχία του εφαρμοζόμενου προγράμματος, θα εξαρτηθεί σε σημαντικό βαθμό, τόσο από την ύπαρξη και αύξηση ακόμη της συγκλίσεως στην οικονομική και νομισματική πολιτική των κρατών -

μελών, όσο και από την επίτευξη της μικρότερης δυνατής διαφοράς ανάμεσα στα διαφορετικά ποσοστά πληθωρισμού και αναπτύξεως.

Είναι, ακόμη, αξιοσημείωτο ότι δεν έχει αναγνωριστεί μόνο η ανάγκη για την επίτευξη του στόχου της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων και των χρηματοδοτικών υπηρεσιών, αλλά αρχίζει να συνειδητοποιείται ολοένα και περισσότερο μέσα στην Κοινότητα, ότι ο στόχος αυτός για να υλοποιηθεί θα απαιτήσει αναπόφευκτα την κατάργηση μιας σειράς τεχνικών, διοικητικών και νομικών φραγμών. Πρόσθετα, όλες οι πλευρές αναγνωρίζουν την ανάγκη να υπάρχει ο κατάλληλος συντονισμός στις ασκούμενες οικονομικές και νομισματικές πολιτικές που, οπωσδήποτε αποτελούν σοβαρό παράγοντα στη διαδικασία της κοινοτικής ολοκλήρωσεως. Το ίδιο σχέδιο της Επιτροπής προβλέπει και τη λήψη πρόσθετων μέτρων για την υποβοήθηση των κοινοτικών χωρών που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν προβλήματα, ώστε και αυτές να μπορούν να συμμετάσχουν σε μια ενιαία κοινή αγορά χρηματοδοτικών υπηρεσιών, που θα συνοδεύεται από πλήρη ελευθερία στην κίνηση κεφαλαίων. Παράλληλα, θα υπάρχει άμεση σύνδεση μεταξύ του Ε.Ν.Σ. και της ελεύθερης κυκλοφορίας κεφαλαίων, αφού κατά την άποψη της Επιτροπής, βασικός στόχος πρέπει να είναι η σταθερότητα στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΔΑΝΕΙΩΝ

A. Θεσμικό Πλαίσιο.

Η χρηματοδότηση σε συνάλλαγμα καθορίζεται με βάση το νέο θεσμικό πλαίσιο που υπάρχει αυτή τη στιγμή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που αφορά την πλήρη απελευθέρωση στην Κίνηση Κεφαλαίων.

Το ελληνικό κράτος με το Προεδρικό Διάταγμα 96 / 23-3-93, προσάρμοσε την ελληνική νομοθεσία με τις διατάξεις της οδηγίας 88 / 36 / Ε.Ο.Κ. του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 24-6-88, όπως αυτή τροποποιήθηκε από την Ε.Κ. της 21-12-92. Με βάση το Προεδρικό Διάταγμα 93 / 23-6-93 όπως τροποποιήθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 104 / 16-5-94, καταργείται κάθε υφιστάμενος περιορισμός στην Κίνηση Κεφαλαίων μεταξύ κατοίκων της Ελλάδος και όλων των άλλων κρατών. Η Τράπεζα Ελλάδος και οι Τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα και είναι εξουσιοδοτημένες για την διενέργεια πράξεων συναλλάγματος, χορηγούν το συνάλλαγμα που απαιτείται για τη σύναψη ή εκτέλεση των συναλλαγών, καθώς και τις μεταφορές συναλλάγματος που συνδέονται με τις κινήσεις κεφαλαίων.

Οι κινήσεις κεφαλαίων νοούνται ότι καλύπτουν:

- α) Το σύνολο των πράξεων που είναι αναγκαίες για την πραγματοποίηση των κινήσεων κεφαλαίων, ολοκλήρωση και εκτέλεση της συναλλαγής και των σχετικών μεταφορών. Η συναλλαγή πραγματοποιείται γενικά ανάμεσα στους κατοίκους των διαφόρων κρατών - μελών.

β) Πράξεις που πραγματοποιούνται από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

γ) Την πρόσβαση των προσώπων που προβαίνουν στις πράξεις αυτές σε όλες τις διαθέσιμες χρηματοοικονομικές, π.χ. πράξεις προθεσμίας και πράξεις με δικαίωμα επιλογής (option).

δ) Πράξεις ρευστοποίησης ή παύσης των διαθεσίμων που έχουν συσταθεί.

ε) Πράξεις επιστροφής των πιστώσεων ή χορηγηθέντων δανείων.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση σε συνάλλαγμα, ανήκει στην ευρύτερη κατηγορία των χρηματοδοτικών δανείων και πιστώσεων. Σαν χρηματοδοτικά δάνεια νοούνται οι χρηματοδοτήσεις πάσης φύσεως, που χορηγούνται από πιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή παροχές υπηρεσιών, στις οποίες δεν συμμετέχει κανένας κάτοικος. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει επίσης τα χορηγούμενα ενυπόθηκα δάνεια, τις καταναλωτικές πιστώσεις, τις χρηματοδοτικές πιστώσεις, καθώς και τα κονδύλια πιστώσεως αποκατάστασης και άλλες διευκολύνσεις έκδοσης χρεογράφων. Τα χρηματοδοτικά δάνεια και πιστώσεις διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες:

i) Βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος).

ii) Μεσοπρόθεσμες (από 1 έως 5 έτη).

iii) Μακροπρόθεσμες (5 έτη και άνω).

B. Αγορά Συναλλάγματος.

Οποιοσδήποτε ανταλλάσσει ένα νόμισμα μιας χώρας με κάποιο άλλο μιας άλλης χώρας, λαμβάνει μέρος στην αγορά ξένου συναλλάγματος. Τα κυριότερα όμως μέλη της αγοράς αυτής, είναι οι Εμπορικές Τράπεζες, οι Κεντρικές Τράπεζες και οι μεγάλες εταιρίες.

Οι Εμπορικές Τράπεζες είναι οι κυριότεροι παράγοντες που δημιουργούν την αγορά συναλλάγματος. Λαμβάνουν μέρος στην αγορά, σαν ενδιάμεσος παράγων μεταξύ των πελατών και της αγοράς, για να καλύψουν τις ανάγκες τους, αλλά και για δικό τους λογαριασμό. Πιο συγκεκριμένα, οι Εμπορικές Τράπεζες που είναι οι κύριοι δέκτες των αιτήσεων για χορήγηση δανείων σε συνάλλαγμα έχουν δύο επιλογές:

- είτε χορηγούν το δάνειο από τα συναλλαγματικά τους αποθέματα,
- είτε πηγαίνουν στην αγορά συναλλάγματος για να προμηθευτούν το ζητηθέν νόμισμα για λογαριασμό του πελάτη τους.

Σαν αγορά συναλλάγματος νοείται η αγορά στην οποία γίνονται συναλλαγές που αποσκοπούν στην μετατροπή ενός εθνικού νομίσματος, σε κάποιο άλλο νόμισμα και στη μεταφορά του εθνικού νομίσματος μιας χώρας, σε κάποια άλλη χώρα. Η αγορά συναλλάγματος διακρίνεται στις εξής δύο κατηγορίες:

- Διατραπεζική Αγορά Συναλλάγματος.
- Εμπορική Αγορά Συναλλάγματος.

Στη Διατραπεζική Αγορά Συναλλάγματος οι τράπεζες αγοράζουν και πουλούν μεταξύ τους συνάλλαγμα, ενώ στην Εμπορική Αγορά οι επιχειρήσεις ή άτομα, αγοράζουν και πωλούν ξένο συνάλλαγμα, από ή προς τις τράπεζες.

Το νόμισμα μιας χώρας, ως προς μια άλλη χώρα, θεωρείται Ξένο Συναλλάγμα. Ως τιμή Ξένου Συναλλάγματος ορίζουμε, την αναλογία προς την οποία το νόμισμα μιας χώρας ανταλλάσσεται με το νόμισμα μιας άλλης χώρας. Η διατύπωση όμως της τιμής κάθε νομίσματος έναντι ενός άλλου νομίσματος, περιλαμβάνει στην πράξη δύο τιμές, όπου η πρώτη τιμή αντιπροσωπεύει την τιμή αγοράς (BID) και η δεύτερη, την τιμή πώλησης (OFFER). Η διαφορά που παρουσιάζεται μεταξύ αυτών των δύο τιμών ονομάζεται spread και συνιστά:

α) Το κέρδος της Τράπεζας από τη συγκεκριμένη πράξη.

β) Το κόστος της συγκεκριμένης εργασίας.

γ) Τον συναλλαγματικό κίνδυνο.

Οι παράγοντες που επιδρούν στη διακύμανση της τιμής συναλλάγματος είναι βασικά:

- Η κατάσταση του ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών της χώρας.
- Η γενική οικονομική και πολιτική κατάσταση μιας χώρας.
- Η διεθνής οικονομική και πολιτική κατάσταση.
- Οι εξελίξεις στις ξένες αγορές συναλλάγματος.
- Οι εξελίξεις στην εσωτερική και διεθνή αγορά χρήματος και κεφαλαίων.
- Η τυχόν υποχρεώσεις, που απορρέουν από διεθνείς νομισματικές συμφωνίες της χώρας (π.χ. Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Α) ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ - ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Στο προηγούμενο κεφάλαιο αναφερθήκαμε στο ρόλο που διαδραματίζουν οι Εμπορικές Τράπεζες στη διαδικασία χορήγησης δανείων σε συνάλλαγμα. Σε αυτό το κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με τη λειτουργία και το ρόλο που επιτελεί η Τράπεζα της Ελλάδος στην οικονομική και νομισματική πολιτική της χώρας.

Με το νόμο 1083 / 80, τέθηκε το θεσμικό πλαίσιο της αγοράς συναλλάγματος και οι Εμπορικές Τράπεζες ανέλαβαν την ευθύνη της αγοραπωλησίας συναλλάγματος και χαρτονομίσματος, δηλαδή, τον συναλλαγματικό κίνδυνο που μέχρι τότε είχε η Τράπεζα της Ελλάδος. Επιπλέον, εισήχθη ο θεσμός της καθημερινής φανεράς συνεδρίασης, επισήμου καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής, που ονομάζεται FIXING. Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί τον έλεγχο και την εποπτεία για την εφαρμογή του παραπάνω νόμου και δημιουργήθηκε μια Επιτροπή Αγοράς Συναλλάγματος, καθώς και το Συμβούλιο Συναλλάγματος με ειδικά καθήκοντα συμβουλευτικού χαρακτήρα.

Με τις συμπληρωματικές εγκυκλίους διοικήσεως της Τράπεζας της Ελλάδος Ν^ο 18 και 19, επήλθαν κάποιες τροποποιήσεις στο αρχικό θεσμικό πλαίσιο, με κυριότερη από αυτές τη σταδιακή αποχώρηση της Τράπεζας της Ελλάδος από την ενδοτραπεζική αγορά συναλλάγματος. Σε πρώτη φάση, περιορίστηκε ο χρόνος συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στην αγορά και σε δεύτερη φάση, η πλήρη αποχώρηση. Η Τράπεζα της Ελλάδος, παρακολουθεί πλέον τις συναλλαγές και τις τιμές που διαμορφώνονται στην ελεύθερη αγορά και επεμβαίνει μόνο, όταν και όπου χρειάζεται, δηλαδή όταν θέλει να ασκήσει νομισματική πολιτική. Η παρέμβαση αυτή γίνεται με τη συμμετοχή της στην αγορά σαν ισότιμο μέλος. Πιο συγκεκριμένα, ο ρόλος της Τράπεζας της Ελλάδος είναι:

- Η παρέμβασή της με σκοπό να διατηρήσει τη σχέση με την οποία το νόμισμα της χώρας ανταλλάσσεται με τα άλλα νομίσματα μέσα σε ορισμένα επιθυμητά όρια.
- Να διατηρήσει τόσο τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας, όσο και την προσφορά χρήματος σε επιθυμητό επίπεδο.

Β) ΟΔΗΓΙΕΣ - ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗ.

Το πλαίσιο το οποίο καθορίζει τη διαδικασία χρηματοδότησης φυσικών και νομικών προσώπων κατοίκων εσωτερικού σε συνάλλαγμα από τις Εμπορικές Τράπεζες, περιγράφεται από έναν αριθμό οδηγιών και πράξεων του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Η πιο σημαντική από αυτές τις πρώτες, είναι η Πράξη Διοικητή, αριθ. 2325 / 2-8-94, με θέμα τον δανεισμό σε συνάλλαγμα κατοίκων από πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα και από μη κατοίκους στα πλαίσια των Π.Δ. 96 / 23-3-94 και 104 / 14-5-94, σύμφωνα με την οποία ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος αποφάσισε τα ακόλουθα:

Α. Επιτρέπεται η χρηματοδότηση σε συνάλλαγμα φυσικών και νομικών προσώπων κατοίκων εσωτερικού από πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα για την κάλυψη πάσης φύσεως αναγκών τους, στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, για τις οποίες επιτρέπεται αντίστοιχα η χρηματοδότηση σε δραχμές, υπό τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

- 1. Η διάρκεια, η τυχόν περίοδος ανανέωσης ή παράτασης των δανείων που συνάπτονται από την έναρξη ισχύος της παρούσας Πράξης, το επιτόκιο και οι λοιποί όροι καθορίζονται ελεύθερα μεταξύ των συναλλασσομένων μερών.**

2. Στις χρηματοδοτήσεις που συνάπτονται στα πλαίσια της παρούσας Πράξης, μπορούν να χρησιμοποιηθούν ελεύθερα όλες οι χρηματοοικονομικές τεχνικές και παράγωγα προϊόντα, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παρ. Α1 της Π.Δ.Τ.Ε. 2303 / 94.

3. Το προϊόν του δανείου μπορεί να διατεθεί και απευθείας στο εξωτερικό μέσω της δανείστριας τράπεζας, για τους σκοπούς που αναφέρονται στη δανειακή σύμβαση ή να κατατεθεί σε λογαριασμό συναλλάγματος στην εν λόγω τράπεζα.

4. Εγγυητικές επιστολές.

Επιτρέπεται η έκδοση από πιστωτικά ιδρύματα εγγυητικών επιστολών σε συνάλλαγμα για την κάλυψη των δανείων της παρούσας Πράξης.

5. Τήρηση δικαιολογητικών.

Οι δανείστριες τράπεζες οφείλουν να τηρούν σε ειδικό κατά δάνειο φάκελο τα εξής δικαιολογητικά:

α) Τις βεβαιώσεις αγοράς συναλλάγματος, αφού προηγουμένως ακυρωθούν, στις οποίες οι τράπεζες θα αναγράφουν, κατά την έκδοσή τους, ότι το δραχμοποιούμενο συνάλλαγμα αφορά το δάνειο που έχει συναφθεί σύμφωνα με την παρούσα Πράξη.

β) Τα παραστατικά χρησιμοποίησης του δανείου.

B. ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

1. Το προϊόν των δανείων σε συνάλλαγμα, που συνάπτονται από κατοίκους στα πλαίσια των Π.Δ. 96 / 23-3-93 και 104 / 14-5-94 και στα οποία εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της Π.Δ.Τ.Ε. 2302 / 16-5-94, επιτρέπεται να κατατίθεται σε λογαριασμό συναλλάγματος στη μεσολαβούσα τράπεζα του εσωτερικού σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο Κεφάλαιο Α, παράγραφος 3 της παρούσας Πράξης.

2.α.) Οι πιο κάτω κατηγορίες δανειζόμενων:

i) Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης,

ii) οι πάσης φύσεως δανειοδοτούμενοι, στα πλαίσια της παρούσας Πράξης, των οποίων τα δάνεια καλύπτονται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και

iii) τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία ελέγχονται άμεσα και εξολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο, υποχρεούνται να ενημερώνουν, πριν από την έναρξη διαπραγματεύσεων για τη σύναψη δανείου, την Τράπεζα της Ελλάδος (Υπηρεσία Διεθνών Σχέσεων), προκειμένου να εξασφαλίζεται ο αναγκαίος χρονικός προγραμματισμός και να γνωστοποιούν στην εν λόγω Υπηρεσία τους όρους χρηματοδότησής τους.

β) Οι ειδικές διατάξεις της παραγράφου α) δεν έχουν εφαρμογή, προκειμένου για δάνεια που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ταμείο Αποκατάστασης του Συμβουλίου της Ευρώπης στους φορείς που αναφέρονται ανωτέρω (παράγραφος α).

3. Στις διατάξεις της παρούσας, περιλαμβάνονται τα δάνεια προς ναυτιλιακές επιχειρήσεις με εξαίρεση τις επιχειρήσεις που είναι πλοιοκτήτριες ή διαχειρίστριες ποντοπόρων πλοίων.
4. Για τα υπόλοιπα δραχμικών δανείων που μετατρέπονται σε συνάλλαγμα με βάση την απόφαση ΕΝΠΘ 499 / 16 / 13-5-92 θα εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσας Πράξης.
5. Τα δάνεια που χορηγούνται με βάση τις διατάξεις της παρούσας Πράξης, μπορούν να ρυθμίζονται στα πλαίσια της Π.Δ.Τ.Ε. 1620 / 5-10-89.
6. Οι χορηγήσεις δανείων με βάση την παρούσα Πράξη από τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα, υπόκεινται στην εισφορά της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 128 / 75.
7. Καταργείται η Π.Δ.Τ.Ε. 1976 / 19-9-91, όπως ισχύει, η απόφαση Υ.Δ.Σ. 640 / 13-4-81, όπως ισχύει, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που είναι αντίθετη με την παρούσα Πράξη.
8. Ανατίθεται στη Διεύθυνση Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών της Τράπεζας της Ελλάδος η διενέργεια κατασταλτικού ελέγχου στις μεσολαβούσες τράπεζες για τη διαπίστωση της τήρησης των διατάξεων της παρούσας Πράξης.

Στη συνέχεια ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος εξέδωσε την πράξη, αριθμός 2342 / 24-11-94 με θέμα τροποποίηση της Π.Δ.Τ.Ε. 2325 / 2-8-94. Πιο συγκεκριμένα, αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του κεφαλαίου Α της Π.Δ.Τ.Ε. 2325 / 2-8-94 ως ακολούθως:

3. Το προϊόν του δανείου μπορεί να διατεθεί και απευθείας στο εξωτερικό, μέσω της δανείστριας τράπεζας για τους σκοπούς που αναφέρονται στη δανειακή σύμβαση ή να κατατεθεί σε λογαριασμό συναλλάγματος στην εν λόγω τράπεζα.

Επιτρέπεται η μεταφορά του συναλλάγματος από τη δανείστρια ή τη μεσολαβούσα τράπεζα (κεφάλαιο Β.1) και η κατάθεσή του σε άλλες τράπεζες καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου.

Οι τράπεζες στις οποίες τηρούνται οι ως άνω λογαριασμοί έχουν την υποχρέωση να διαβιβάζουν στη δανείστρια ή μεσολαβούσα τράπεζα η οποία τηρεί το σχετικό φάκελο και έχει την ευθύνη της συναλλαγματικής εξυπηρέτησης του δανείου, τις βεβαιώσεις αγοράς συναλλάγματος, αφού προηγουμένως ακυρωθούν, στις οποίες οι τράπεζες θα αναγράφουν, κατά την έκδοσή τους, ότι το δραχμοποιούμενο συνάλλαγμα αφορά το δάνειο που έχει συναφθεί σύμφωνα με την παρούσα Πράξη, καθώς και τα παραστατικά χρησιμοποίησης του δανείου.

Η υποβολή των ως άνω Β.Α.Σ. και παραστατικών, θα γίνεται είτε κατά την τελευταία ανάληψη των ποσών που έχουν κατατεθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω, είτε πριν από τη λήξη του δανείου.

Η διαχείριση του σχετικού συναλλάγματος θα γίνεται ελεύθερα από τις τράπεζες».

Κατά τα λοιπά οι διατάξεις της Π.Δ.Τ.Ε. 2325 / 2-8-94, παραμένουν αμετάβλητες.

Εκτός από τις προαναφερόμενες πράξεις Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος που καθορίζουν τη διαδικασία χορήγησης δανείων σε συνάλλαγμα, η Τράπεζα της Ελλάδος και πιο συγκεκριμένα η Επιτροπή Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων εξέδωσε έναν αριθμό οδηγιών που παρέχουν διευκρινιστικές πληροφορίες σχετικά με τα δάνεια σε συνάλλαγμα.

Πιο συγκεκριμένα, μετά την έκδοση της Π.Δ.Τ.Ε. 2325 / 2-8-94 με την οποία καθορίζεται νέο πλαίσιο χορήγησης των ως άνω δανείων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις στις οδηγίες της Υ.Ε. 20 / 92. Οι εν λόγω μεταβολές αφορούν τα παραπάνω δάνεια μετά την 11-8-94, ημερομηνία έναρξης ισχύος της παραπάνω πράξης.

1. Ύψος Δανείου.

Το ύψος κάθε δανείου (σε δραχμικό ισότιμο) δεν θα είναι μικρότερο, κατά τη χορήγησή του, του ποσού των δραχμών 5 εκατομμυρίων.

2. Διάρκεια Δανείων.

Καθορίζεται με βάση τις οδηγίες που ισχύουν για τον καθορισμό της διάρκειας ίδιας μορφής δραχμικών δανείων.

3. Πρόωρη Εξόφληση - Παράταση.

Επιτρέπεται η πρόωρη εξόφληση όλων των δανείων με προϋπόθεση μόνο την καταβολή του κόστους επανεπένδυσης. Καταργείται ο χρονικός περιορισμός (τουλάχιστον εξάμηνο) των χορηγουμένων παρατάσεων.

Επίσης, όσον αφορά τη μετατροπή υπολοίπων δραχμικών δανείων σε δάνεια συναλλάγματος, η Επιτροπή Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων, αφού έλαβε υπόψη:

- α) τις διατάξεις που διέπουν τη χορήγηση δανείων σε δραχμές και σε συνάλλαγμα,
- β) αιτήματα επιχειρήσεων σχετικά με τη μετατροπή υπολοίπων δραχμικών δανείων σε δάνεια συναλλάγματος,
- γ) την 2607 / 13-5-92 σχετική γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας της Ελλάδος,

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

1.α.) Επιτρέπεται η μετατροπή σε συνάλλαγμα υπολοίπων (ληξιπρόθεσμων και άληκτων) οφειλών από δραχμικά που έχουν χορηγηθεί ή χορηγούνται για άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, με εξαίρεση τις δραστηριότητες εκείνες για τις οποίες δεν προβλέπεται χορήγηση δανείων σε συνάλλαγμα, σύμφωνα με την Π.Δ.Τ.Ε. 1976 / 1991.

β) Η μετατροπή των δραχμών σε ξένα νομίσματα θα πραγματοποιείται, με βάση την τρέχουσα ισοτιμία, στα πλαίσια της υφισταμένης αρχικής δανειακής σύμβασης, με την προϋπόθεση ότι οι νέες πλέον σε συνάλλαγμα απαιτήσεις των δανειστριών τραπεζών θα διέπονται από το σύνολο των διατάξεων της Π.Δ.Τ.Ε. 1976 / 19-9-91 και θα καλύπτονται με δραχμοποίηση εκ μέρους του ισοτίμου συναλλάγματος μη υποχρεωτικά εκχωρητέου, προερχομένου από καταθέσεις ή δανεισμό.

2. Οι τράπεζες θα υποβάλλουν στο τέλος κάθε μήνα στην Τράπεζα της Ελλάδος στοιχεία για τις απαιτήσεις τους σε συνάλλαγμα (με αναφορά και στο δραχμικό ισοτίμό τους), που δημιουργήθηκαν κατά το εν λόγω διάστημα με βάση την παρούσα απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

Στα πλαίσια της απελευθέρωσης της αγοράς συναλλάγματος, εκδόθηκε η 2325 / 2-8-94 Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος με την οποία καθορίστηκαν νέοι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων σε συνάλλαγμα, ενώ παύουν να ισχύουν, η Π.Δ.Τ.Ε. 1976 / 19-9-91 και η απόφαση της Υ.Δ.Σ. 640 / 13 / 4-8-91. Με βάση την παραπάνω πράξη καθορίζονται τα ακόλουθα:

Δάνεια σε συνάλλαγμα χορηγούνται από πιστοποιητικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα σε φυσικά και νομικά πρόσωπα κατοίκους εσωτερικού. Πιο συγκεκριμένα, επιτρέπεται η χρηματοδότηση των:

- Ιδιωτικών Επιχειρήσεων.
- Δημόσιων Επιχειρήσεων (περιλαμβανομένων δημοτικών και κοινοτικών).
- Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.).
- Νομικών προσώπων και ενώσεων, προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
- Ελεύθερων επαγγελματιών.

Αντίθετα, δεν επιτρέπεται η χρηματοδότηση των:

- Επιχειρήσεων που είναι πλοιοκτήτριες ή διαχειρίστριες ποντοπόρων πλοίων.
- Εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και επενδύσεων χαρτοφυλακίου, καθώς και χρηματιστηριακών εταιριών και χρηματιστών, για την αγορά τίτλων.
- Φυσικών ή νομικών προσώπων για κατασκευή ή απόκτηση κατοικιών ή αγορά οικοπέδων προοριζομένων για ανέγερση κατοικίας.

Η χρηματοδότηση μπορεί να αφορά την απόκτηση παγίων εγκαταστάσεων, εξοπλισμού ή μεταφορικών μέσων, καθώς επίσης και την κάλυψη αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης. Σκοπός τους είναι η κάλυψη των πάσης φύσεως αναγκών των δανειοδοτούμενων στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, για τις οποίες επιτρέπεται αντίστοιχα η χρηματοδότηση σε δραχμές. Η διάρκεια, η περίοδος ανανέωσης των δανείων, το επιτόκιο και οι λοιποί όροι, καθορίζονται ελεύθερα μεταξύ των συναλλασσομένων μερών. Το προϊόν του δανείου μπορεί να διατεθεί και απευθείας στο εξωτερικό, μέσω της δανείστριας τράπεζας για τους σκοπούς που αναφέρονται στη δανειακή σύμβαση ή να κατατεθεί σε λογαριασμό συναλλάγματος στο όνομα του δανειοδοτούμενου. Πιο συγκεκριμένα, το προϊόν των δανείων επιτρέπεται να χρησιμοποιείται:

1. Απευθείας στο εξωτερικό.

- α)** Για την πληρωμή των πάσης φύσεως υποχρεώσεων των δανειζομένων, για τις οποίες επιτρέπεται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, η χορήγηση συναλλάγματος, τηρούμενης κατά τα λοιπά της σχετικής για κάθε κατηγορία πληρωμών, διαδικασίας.

β) Για την απόκτηση εκ μέρους εξαγωγικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό παγίων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού και την κάλυψη των συναφών λειτουργικών δαπανών προς προώθηση των εξαγωγών τους, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι σχετικές διατάξεις περί αμέσων επενδύσεων Ελληνικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό.

2. Στο εσωτερικό.

α) Για την πληρωμή πάσης φύσεως υποχρεώσεων των δανειζομένων που αφορούν την οικονομική τους δραστηριότητα.

β) Για την απόκτηση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων Ελληνικών επιχειρήσεων, υπό την προϋπόθεση ότι ο δανειοδοτούμενος εξασφαλίζει τον έλεγχο, κατά την έννοια του Ν. 2190 / 20, της επιχείρησης στο κεφάλαιο της οποίας πραγματοποιείται η συμμετοχή.

γ) Για άνοιγμα λογαριασμού καταθέσεων συναλλάγματος υπό τους εξής όρους και προϋποθέσεις:

i) Ο λογαριασμός τηρείται υποχρεωτικά στη μεσολαβούσα τράπεζα με ελεύθερα διαπραγματεύσιμα επιτόκια.

ii) Τα κατατεθειμένα ποσά, πλέον των αναλογούντων τόκων θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την διενέργεια των προβλεπόμενων στα εδάφια 1 (α) - (β) και 2 (α) - (β) ανωτέρων συναλλαγών.

iii) Εφόσον υφίστανται πιστωτικά υπόλοιπα στους λογαριασμούς, αυτά θα χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά κατά προτεραιότητα για την εξυπηρέτηση κατά κεφάλαιο, τόκους και λοιπά έξοδα του συγκεκριμένου δανείου από το οποίο προέρχονται τα κατατεθειμένα ποσά.

Τα δάνεια σε συνάλλαγμα αποτελούν για τους πελάτες της Τράπεζας, μια εναλλακτική πηγή άντλησης δανειακών κεφαλαίων. Οι Τράπεζες χορηγούν, κατά κύριο λόγο, βραχυπρόθεσμα δάνεια προς εξαγωγικές επιχειρήσεις, καθώς επίσης και προς λοιπές επιχειρήσεις που χαρακτηρίζονται για την άριστη συναλλακτική τους τάξη. Τα μεσο - μακροπρόθεσμα δάνεια, λόγω του αυξημένου κινδύνου (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών και επιτοκίων) συνήθως αποφεύγονται. Τέτοια δάνεια χορηγούνται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και αποκλειστικά σε επιχειρήσεις με έντονο εξαγωγικό προσανατολισμό, οι οποίες προσφέρουν αυξημένες διασφαλίσεις. Τα αναγκαία κεφάλαια για τη χορήγηση του δανείου, αντλούνται είτε απ' τα διαθέσιμα σε συνάλλαγμα της Τράπεζας, είτε από δανεισμό που συνάπτεται ειδικά για το σκοπό αυτό. Τέλος, ο συναλλαγματικός κίνδυνος αναλαμβάνεται αποκλειστικά απ' τον δανειοδοτούμενο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

Για την καλύτερη κατανόηση των όσων θα ακολουθήσουν στα επόμενα κεφάλαια, θα πρέπει να γίνει διάκριση κάποιων βασικών εννοιών, όπως οι εξής:

1. Έγκριση Πίστωσης Για Δάνεια Σε Συνάλλαγμα:

Η έγκριση της πίστωσης σε δραχμές μπορεί να χρησιμοποιείται και για τη χορήγηση δανείων σε συνάλλαγμα. Επίσης, παράλληλα με τη χορήγηση της πίστωσης σε δραχμές, μπορεί να εγκρίνεται η δυνατότητα άντλησης ποσών σε συνάλλαγμα. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση θα αναφέρει ένα ανώτατο όριο σε δραχμές, μέχρι του οποίου μπορεί να συνάπτεται δάνειο σε συνάλλαγμα.

2. Έγκριση Δανείου Σε Συνάλλαγμα:

Μετά την έγκριση της πίστωσης και μέχρι του ανωτάτου επιτρεπομένου ορίου σύναψης του δανείου σε συνάλλαγμα, ακολουθεί επί μέρους έγκριση, από την αρμόδια Διεύθυνση Πίστης, η οποία περιλαμβάνει τα συγκεκριμένα στοιχεία του δανείου σε συνάλλαγμα, δηλαδή το νόμισμα, τη διάρκεια του δανείου σε συνάλλαγμα, την περίοδο επιτοκίου και το περιθώριο προσαύξησης του επιτοκίου.

3. Σύναψη Δανείου Σε Συνάλλαγμα:

Μετά την επιμέρους έγκριση του δανείου σε συνάλλαγμα, ακολουθεί η σύναψη του δανείου, η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί τουλάχιστον δύο εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία εκταμίευσης (valeur) - απόδοσης του ποσού στον πελάτη.

4. Εκταμίευση Του Δανείου Σε Συνάλλαγμα:

Η απόδοση του ποσού του δανείου στον πελάτη γίνεται με ημερομηνία (valeur) δύο εργασίμων ημερών μετά τη σύναψη. Η απόδοση μπορεί να γίνει, τόσο σε δραχμές (δραχμοποίηση), όσο και σε συνάλλαγμα (κατάθεση σε λογαριασμό συναλλάγματος - αποστολή εμβάσματος στο εξωτερικό). Επισημαίνεται ότι στις διεθνείς αγορές, οι πράξεις σε συνάλλαγμα συμφωνούνται τουλάχιστον δύο εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία εκτέλεσής τους (valeur) και κατά συνέπεια κάθε επικοινωνία των υπηρεσιακών μονάδων με το Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων θα πρέπει να γίνεται έγκαιρα και τουλάχιστον δύο εργάσιμες ημέρες πριν την εκτέλεση των σχετικών πράξεων.

5. Περίοδος Επιτοκίου:

Περίοδος συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας, μικρότερης ή το πολύ ίσης με τη διάρκεια του δανείου (π.χ. 1, 2, 3 ή 6 μήνες) που αρχίζει την ημέρα εκταμίευσης (valeur εκταμίευσης) και λήγει σε προσυμφωνημένη ημερομηνία κατά την οποία καταβάλλονται οι τόκοι του δανείου σε συνάλλαγμα. Κατά τη διάρκεια της περιόδου επιτοκίου, το επιτόκιο διατηρείται σταθερό.

Στη συνέχεια, και αφού έγιναν οι απαραίτητες αποσαφηνίσεις κάποιων βασικών εννοιών, θα προχωρήσουμε στην ανάλυση και εξέταση των όρων χορηγήσεις, που είναι οι εξής:

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

A. Διάρκεια Δανείου.

Η ελάχιστη διάρκεια των δανείων καθορίζεται σε 12 μήνες. Εξαιρούνται τα δάνεια προς επιχειρήσεις εξαγωγής ενχώριων ή εξομοιούμενων με αυτά αγαθών και υπηρεσιών, εφόσον εξοφλούνται από τους λήπτες κατά κεφάλαιο και τόκους:

- α) Από ισότιμο ποσό συναλλάγματος που έχει δραχμοποιηθεί κατά τη διάρκεια των δανείων από προϊόν εξαγωγών τους ή απ' ευθείας (χωρίς δραχμοποίηση - VALUTA). Με συνάλλαγμα προϊόν εξαγωγών τους ή
- β) με χρέωση του λογαριασμού καταθέσεών τους σε συνάλλαγμα που τηρούν στις τράπεζες σύμφωνα με τις διατάξεις της Π.Δ.Τ.Ε. 1554 / 89.

Για τις παραπάνω επιχειρήσεις, η διάρκεια των δανείων καθορίζεται σε 6 μήνες.

B. Ύψος Δανείου.

Το ύψος του δανείου (σε δραχμικό ισότιμο) δεν μπορεί να είναι μικρότερο, κατά τη χορήγηση, των:

- δέκα εκατομμυρίων εφ' όσον χρηματοδοτείται εξαγωγική δραστηριότητα.

- είκοσι εκατομμυρίων για τις λουπές περιπτώσεις.

Όσον αφορά τα ξένα νομίσματα ως ελάχιστο ύψος δανείου, καθορίζεται το ποσό των USD 100.000 ή του ισοτίμου τους σε άλλο νόμισμα. Το ελάχιστο όριο μπορεί να μειώνεται σε ειδικές περιπτώσεις, ύστερα από συνεννόηση με τη Διεύθυνση Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων, Τμήμα Χρηματαγοράς, μέχρι του ποσού των USD 50.000 ή του ισοτίμου τους για τα νομίσματα USD, DEM.

Το ποσό της κάθε τμηματικής απόδοσης του δανείου, δεν θα πρέπει να είναι μικρότερο του ελάχιστου επιτρεπόμενου ύψους δανείου.

Γ. Νομίσματα Δανείων.

Η σύναψη, ανάληψη και εξυπηρέτηση των δανείων, επιτρέπεται σε όλα τα διαπραγματεύσιμα νομίσματα στη διατραπεζική αγορά συναλλάγματος (FIXING) Αθηνών, περιλαμβανομένης και της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Μονάδας (ECU).

Σύμφωνα με την απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος για τη δημιουργία και λειτουργία της ελεύθερης αγοράς συναλλάγματος στην Ελλάδα, επιτρέπεται η διαπραγμάτευση των παρακάτω ξένων νομισμάτων, όπως αυτά περιλαμβάνονται στο δελτίο FIXING:

ΧΩΡΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ	ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΒΟΛΟ
Η.Π.Α.	Δολάριο Αμερικής	USD
ΑΓΓΛΙΑ	Λίρα Αγγλίας	GBP
ΚΥΠΡΟΣ	Λίρα Κύπρου	CYP
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	Μάρκο Γερμανίας	DEM
ΕΛΒΕΤΙΑ	Φράγκο Ελβετίας	CHF
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	Φιορίνι Ολλανδίας	NLG
ΣΟΥΗΔΙΑ	Κορώνα Σουηδίας	SEK
ΒΕΛΓΙΟ	Φράγκο Βελγίου	BEF
ΑΥΣΤΡΙΑ	Σελίνι Αυστρίας	ATS
ΙΤΑΛΙΑ	Λιρέτα Ιταλίας	ITL
ΓΑΛΛΙΑ	Φράγκο Γαλλίας	FRF
ΚΑΝΑΔΑΣ	Δολάριο Καναδά	CAD
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	Κορώνα Νορβηγίας	NOK
ΔΑΝΙΑ	Κορώνα Δανίας	DKK
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	Μάρκο Φινλανδίας	FIM
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	Δολάριο Αυστραλίας	AUD
ΙΑΠΩΝΙΑ	Γεν	JPY
ΙΣΠΑΝΙΑ	Πεσέτα Ισπανίας	PTE
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	Εσκούδος Πορτογαλίας	ESP
ΕΥΡ. ΛΟΓΙΣΤ. ΜΟΝΑΔΑ		ECU
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	Λίρα Ιρλανδίας	IEP

Σε κάθε αίτημα η έγκριση διατυπώνεται σε δραχμές, με δυνατότητα χορήγησης του δανείου σε ένα ή περισσότερα από τα παραπάνω νομίσματα, το συνολικό ισότιμο των οποίων, εκφρασμένο σε δραχμές με τιμή πώλησεως της ημερομηνίας χορήγησης, δεν θα υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το εγκεκριμένο όριο.

Δ. ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΔΑΝΕΙΩΝ.

Το επιτόκιο των δανείων σε συνάλλαγμα αποτελείται από το άθροισμα:

- του βασικού επιτοκίου χορήγησης,
- του περιθωρίου προσαύξησης (Margin) υπέρ της τράπεζας και
- άλλων επιβαρύνσεων, οι οποίες ενδέχεται να ενσωματώνονται στο επιτόκιο.

Σαν βασικό επιτόκιο (LIBOR) ορίζεται το επιτόκιο με το οποίο επιβαρύνεται η τράπεζα για άντληση πόρων σε συνάλλαγμα (κόστος δανεισμού της τράπεζας στις διεθνείς χρηματαγορές ή κόστος ευκαιρίας, εφόσον χρησιμοποιούνται ίδια συναλλαγματικά διαθέσιμα της τράπεζας).

Το περιθώριο προσαύξησης (Margin) είναι η επιπλέον προσαύξηση του βασικού επιτοκίου υπέρ της τράπεζας για την κάλυψη του λειτουργικού της κόστους, του πιστωτικού κινδύνου (ανάλογα με τη φερεγγυότητα του κάθε πελάτη) και ενός περιθωρίου κέρδους της τράπεζας).

Τα δάνεια σε συνάλλαγμα επιβαρύνονται κατά τη σύναψή τους με λοιπές δραχμικές επιβαρύνσεις, δηλαδή με εφάπαξ προμήθεια εξέτασης και αξιολόγησης αιτήματος ως εξής:

- Προμήθεια 0,5% εφόσον το ύψος του δανείου σε συνάλλαγμα είναι μικρότερο του ποσού των USD 100.000 ή του ισοτίμου τους για τα άλλα νομίσματα.
- Προμήθεια 0,2% εφόσον το ποσόν είναι μεταξύ USD 100.000 και 500.000 ή του ισοτίμου τους.
- Προμήθεια 0,1% για ποσά πέραν των USD 500.000 ή του ισοτίμου τους.

Το βασικό επιτόκιο χορήγησης καθορίζεται από το Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων. Το ύψος του διαμορφώνεται την ημέρα σύναψης του δανείου σε συνάλλαγμα, σύμφωνα με τα κόστος άντλησης χρήματος από τη διεθνή χρηματαγορά και ισχύει για συγκεκριμένη περίοδο, η οποία ονομάζεται περίοδος επιτοκίου. Το βασικό επιτόκιο, αναπροσαρμόζεται με η λήξη κάθε νέας περιόδου επιτοκίου. Η περίοδος επιτοκίου μπορεί να είναι διάρκειας ενός, δύο, τριών και έξι μηνών και καθορίζεται κατά την έγκριση του δανείου. Το περιθώριο προσαυξήσεων (Margin) καθορίζεται κατά την έγκριση από τις αρμόδιες πιστωτικές διευθύνσεις με βάση τη φερεγγυότητα του πελάτη, την καλή του συναλλακτική τάξη και άλλα κριτήρια και είναι σταθερό καθ' όλη η διάρκεια του δανείου.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ = LIBOR + MARGIN + ΕΙΣΦΟΡΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ.

A. Υποβολή - Εξέταση Αιτημάτων.

Τα δάνεια σε συνάλλαγμα, ανεξάρτητα ύψους, εγκρίνονται από τις αρμόδιες, κατά περίπτωση, Κεντρικές Υπηρεσίες.

Ο πελάτης που επιθυμεί δάνειο σε συνάλλαγμα, υποβάλλει αίτημα στο αρμόδιο Κατάστημα, σύμφωνα με όσα ισχύουν για α αντίστοιχα δάνεια σε δραχμές. Επίσης, παράλληλα με τα αιτήματα για δάνεια σε δραχμές, μπορεί να ζητείται η έγκριση πίστωσης για δάνεια σε συνάλλαγμα αντίστοιχου σκοπού. Το αίτημα αξιολογείται από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες και συντάσσεται κοινή πρόταση - εισήγηση. Η κοινή πρόταση - εισήγηση μαζί με το αίτημα και τα λοιπά δικαιολογητικά, υποβάλλεται στην αρμόδια Διεύθυνση Πίστης. Κατά την αξιολόγηση αιτημάτων δανείων σε συνάλλαγμα σε εξαγωγικές επιχειρήσεις, θα πρέπει να συνεκτιμώνται και ειδικότερα στοιχεία, όπως χώρα προορισμού των εξαγωγών, ύψους εξαγωγών προηγούμενων ετών κ.ά.. Στην περίπτωση παράλληλης δανειοδότησης σε δραχμές και σε συνάλλαγμα θα πρέπει να διασφαλίζεται η κατά προτεραιότητα, εξόφληση των υποχρεώσεων του πελάτη σε συνάλλαγμα, δηλαδή τα δάνεια της κατηγορίας αυτής θα πρέπει να εξοφλούνται κατά προτεραιότητα.

B. Έγκριση Δανείου.

Εφόσον ο πελάτης πληροί τις προϋποθέσεις και αποφασισθεί η δανειοδότησή του εγκρίνεται η αναγκαία πίστωση. Η έγκριση της χρηματοδότησης περιλαμβάνει:

- Το συνολικό ύψος της πίστωσης (πλαφόν) σε δραχμές και το ανώτατο ύψος σε δραχμές μέχρι του οποίου μπορεί να συνάπτεται δάνειο σε συνάλλαγμα.
- Τη διάρκεια της πίστωσης.
- Την προσαύξηση (περιθώριο) του επιτοκίου.

Η απόφαση και οι όροι δανειοδότησης γνωστοποιούνται, από την αρμόδια Διεύθυνση Πίστης, στο οικείο Κατάστημα με Εγκριτική Διαταγή, η οποία κινητοποιείται στη Διεύθυνση Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων.

Εξυπακούεται ότι η χρησιμοποίηση της πίστωσης σε συνάλλαγμα, εξαρτάται από τη δυνατότητα διαθεσιμότητας του απαιτούμενου συναλλάγματος από την Τράπεζα και δεν είναι δεσμευτική έναντι του πελάτη.

Γ. Σύναψη - Εκταμίευση - Δικαιολογητικά.

Ο πελάτης, τουλάχιστον είκοσι ημέρες πριν την ανάληψη ποσών από την πίστωση, αναγγέλλει έγγραφα στο Κατάστημα, την πρόθεσή του και ζητά τη σύναψη του δανείου σε συνάλλαγμα και την εκταμίευση του απαραίτητου ποσού. Στο έγγραφο θα αναφέρεται, το ποσό του δανείου σε συνάλλαγμα, το νόμισμα, η διάρκεια του δανείου και η ημερομηνία εκταμίευσης (valeur). Η αρμόδια Διεύθυνση Πίστης επιβεβαιώνει τηλεφωνικά με το Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών

Σχέσεων, τη δυνατότητα και τους όρους (διάρκεια, νόμισμα, περίοδο επιτοκίου) διαθεσιμότητας του αναγκαίου συναλλάγματος και δίδει την τελική έγκριση. Η τελική έγκριση του δανείου σε συνάλλαγμα στην οποία θα αναφέρονται το ποσό του δανείου σε συνάλλαγμα, το νόμισμα, η διάρκεια του δανείου, η περίοδος επιτοκίου, η ημερομηνία εκταμίευσης και το περιθώριο προσαύξησης, αποστέλλεται στο Κατάστημα και κοινοποιείται στη Διεύθυνση Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων.

Η οριστικοποίηση των όρων χορήγησης του δανείου εξαρτάται από τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν κατά τη σύναψη του δανείου σε συνάλλαγμα στις διεθνείς χρηματαγορές. Στην περίπτωση που το Κατάστημα δεν κάνει χρήση της τελικής έγκρισης του δανείου σε συνάλλαγμα και δεν συνάψει το δάνειο εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της τελικής έγκρισης, το αίτημά του θεωρείται άκυρο και θα πρέπει να υποβληθεί νέο αίτημα για τη σύναψη, δεδομένου ότι οι όροι της διαθεσιμότητας του αναγκαίου συναλλάγματος από την Τράπεζα, ενδέχεται να έχουν μεταβληθεί. Σημειώνεται ότι εφόσον η έγκριση της πίστωσης χρησιμοποιείται τμηματικά το ποσό του κάθε επί μέρους δανείου σε συνάλλαγμα, δεν θα πρέπει να είναι χαμηλότερο του ισοτίμου των USD 100.000 (USD 50.000 για τα νομίσματα USD, DEM και XEU).

Ειδικότερα πριν την απόδοση:

- Ο πελάτης αναφέρει στο Κατάστημα τον τρόπο χρησιμοποίησης του δανείου (δραχμοποίηση, κατάθεση σε λογαριασμό κ.λ.π.).
- Ελέγχονται σε συνεννόηση με το Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων, οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης του δανείου, ώστε να μην συμπίπτουν με ημέρες αργίας στο εξωτερικό.
- Δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία εκταμίευσης (valeur) και το αργότερο μέχρι ώρα 10.00 π.μ., το Κατάστημα γνωρίζει με κλειδαριθμημένο

τηλετυπικό μήνυμα στο Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων, τον αριθμό έγκρισης, το ποσό σε συνάλλαγμα, την προσαύξηση του επιτοκίου, τη διάρκεια, το νόμισμα, την ακριβή ημερομηνία εκταμίευσης (valeur), καθώς και τον τρόπο χρησιμοποίησης του δανείου (δραχμοποίηση, κατάθεση σε λογαριασμό συναλλάγματος κ.λ.π.) και ζητά την τιμή αγοράς του συναλλάγματος και το επιτόκιο.

Η σύναψη του δανείου πραγματοποιείται με την υπογραφή των σχεδίων συμβάσεων για τα αντίστοιχα δραχμικά δάνεια και πρόσθετης πράξης (ως συνημμένο υπόδειγμα) που τροποποιείται ανάλογα, σε συνεργασία με τον Νομισματικό Σύμβουλο του Καταστήματος. Οι συμβάσεις και η πρόσθετη πράξη υπογράφονται τουλάχιστον δύο εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία εκταμίευσης (valeur). Η απόδοση του δανείου, ακολουθεί τις γενικές οδηγίες που ισχύουν για τα δάνεια σε δραχμές (πιστοποιητικό φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, δελτίο απόδοσης Γεωτεχνικής Υπηρεσίας κ.λ.π.). Σε ιδιαίτερο φάκελο κατά δάνειο θα φυλάσσονται, η Βεβαίωση Αγοράς Συναλλάγματος (Β.Α.Σ.), εφόσον μεσολαβεί δραχμοποίηση, καθώς και τα λοιπά παραστατικά χρησιμοποίησής του. Σε περίπτωση που δεν μεσολαβεί δραχμοποίηση και το προϊόν του δανείου κατατίθεται σε λογαριασμό συναλλάγματος ή χρησιμοποιείται για πληρωμή υποχρεώσεων του πελάτη στο εξωτερικό, θα φυλάσσονται τα αντίγραφα των παραστατικών της υπηρεσίας καταθέσεων ή τα σχετικά στοιχεία των αποστελλομένων εμβασμάτων, τα οποία επιβεβαιώνουν τη συναλλαγή (συμβόλαιο, έγγραφη συμφωνία παραγγελίας κ.λ.π.).

Δ. Απόδοση Του Δανείου Στον Πελάτη.

Ι. Δραχμοποίηση του δανείου.

Το Κατάστημα, προβαίνει, σύμφωνα με τα ισχύοντα, στη δραχμοποίηση του δανείου, με την τιμή αγοράς που του δόθηκε από το τμήμα Χρηματαγοράς, εκδίδοντας τη σχετική Βεβαίωση Αγοράς Συναλλάγματος (Β.Α.Σ.). Στο σώμα της Β.Α.Σ. θα

αναγράφεται ότι αφορά τη χορήγηση δανείου, σύμφωνα με την Π.Δ.Τ.Ε. 2325 / 94 και θα επικυρώνεται για την αυθεντικότητά της, σύμφωνα με τα ισχύοντα. Φωτοαντίγραφο της Β.Α.Σ. θα πρέπει να αποστέλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία της Τράπεζας από την οποία πραγματοποιούνται οι εξαγωγές, εφόσον το δάνειο πρόκειται να εξοφληθεί με ποσό που προέρχεται από εξαγωγές αγαθών ή υπηρεσιών. Η αρμόδια υπηρεσία εξαγωγών, εφόσον δραχμοποιεί για το σκοπό αυτό το συνάλλαγμα που προέρχεται από εξαγωγές, εκδίδει Β.Α.Σ., στο σώμα της οποίας αναγράφεται το συνολικό ποσό που δραχμοποιείται, καθώς και το ποσό που είχε δραχμοποιηθεί κατά την εκταμίευση του δανείου, με την ένδειξη ότι κατά τη δραχμοποίηση του δανείου εκδόθηκε σχετική Β.Α.Σ., που ισχύει μόνο για χρήση του φακέλου του δανείου.

II. Κατάθεση του δανείου σε λογαριασμό συναλλάγματος.

Μέρος ή ολόκληρο το ποσό του δανείου σε συνάλλαγμα μπορεί, αντί να δραχμοποιηθεί, να κατατίθεται σε λογαριασμό συναλλάγματος που ανοίγεται στο όνομα του πελάτη, με τις εξής προϋποθέσεις:

- ο λογαριασμός τηρείται υποχρεωτικά στο Κατάστημα που έχει συναφθεί και εξυπηρετείται το δάνειο, στο όνομα του πελάτη, με ελεύθερα διαπραγματεύσιμο επιτόκιο. Η διαχείριση του συναλλάγματος γίνεται ελεύθερα από την Τράπεζα.
- Τα ποσά που κατατίθενται, καθώς και οι αναλογούντες τόκοι, χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την κάλυψη των δαπανών που προβλέπονται από την έγκριση του δανείου.
- Τα πιστωτικά υπόλοιπα του λογαριασμού κατάθεσης, κατά την ημερομηνία λήξης του δανείου, χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα, για την εξόφληση του δανείου, ανεξάρτητα εάν το δάνειο πρόκειται να ανανεωθεί.

III. Πληρωμή απευθείας στο εξωτερικό.

Για την πληρωμή υποχρεώσεων του πελάτη στο εξωτερικό, οι οποίες περιλαμβάνονται στους σκοπούς που αναφέρονται στην έγκριση, κατατίθεται στο Κατάστημα σχετική εντολή (αίτηση εμβάσματος σε συνάλλαγμα) και ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται για τα εμβάσματα.

IV. ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ.

Για τη διασφάλιση των δανείων σε συνάλλαγμα, εφαρμόζονται όσα ισχύουν για τα αντίστοιχα δραχμικά δάνεια, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά κατά την έγκριση. Σημειώνεται ότι ο πιστωτικός κίνδυνος προσαυξάνεται ανάλογα με την αναμενόμενη μεταβολή της συναλλαγματικής ισοτιμίας του νομίσματος του δανείου σε σχέση με τη δραχμή, εκτός εάν το δάνειο πρόκειται να εξοφληθεί απ' ευθείας με συνάλλαγμα στο νόμισμα σύναψης του δανείου (π.χ. από εμβάσματα εξαγωγών).

Επιπλέον θα πρέπει να τονιστεί ότι επειδή τα δάνεια σε συνάλλαγμα προς τους πελάτες της Τράπεζας δημιουργούν αντίστοιχες υποχρεώσεις της Τράπεζας στο εξωτερικό, οι τόκοι και το κεφάλαιο θα πρέπει να καταβάλλονται απαραίτητα στις συμφωνηθείσες ημερομηνίες. Σε περίπτωση μη έγκαιρης καταβολής, η οφειλή κηρύσσεται άμεσα ληξιπρόθεσμη, δεδομένου ότι η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να αγοράσει συνάλλαγμα από ίδια δραχμικά της διαθέσιμα, προκειμένου να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις της στο εξωτερικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ

Η υπηρεσία χορηγήσεων του Καταστήματος, είκοσι ημέρες πριν τη συμφωνηθείσα ημερομηνία καταβολής των τόκων ή του κεφαλαίου, γνωστοποιεί στον πελάτη, με συστημένη επιστολή, την ημερομηνία εξόφλησης και το ποσό που πρέπει να καταβληθεί για την εξόφληση των υποχρεώσεών του. Συγχρόνως, ζητά από τον πελάτη να πληροφορηθεί τον τρόπο εξόφλησης των υποχρεώσεών του.

Τα δάνεια σε συνάλλαγμα εξοφλούνται με τους εξής τρόπους:

- Καταβολή του αντίστοιχου δραχμικού ποσού.
- Χρέωση λογαριασμού καταθέσεων σε συνάλλαγμα.
- Απευθείας καταβολή συναλλάγματος.

Σημειώνεται σχετικά ότι ποσά σε δραχμές ή συνάλλαγμα που εισπράττονται πριν τη συμφωνηθείσα λήξη και προέρχονται από την πώληση προϊόντων ή άλλα έξοδα, τα οποία έχουν εκχωρηθεί σε διασφάλιση του χορηγημένου δανείου, μπορούν να χρησιμοποιούνται είτε για την τμηματική και ολοσχερή εξόφληση του δανείου, είτε να κατατίθενται έντοκα σε δεσμευμένο λογαριασμό κατάθεσης του πελάτη και να μεταφέρονται σε εξόφληση του δανείου, στη λήξη του.

A) Λογισμός - Εξόφληση Τόκων.

Οι τόκοι λογίζονται και εξοφλούνται στη λήξη της περιόδου επιτοκίου. Ο υπολογισμός γίνεται με τον πραγματικό αριθμό ημερών και έτος 360 ημερών, εκτός των νομισμάτων Λίρα Αγγλίας (GBP) και Φράγκο Βελγίου (BEF) που γίνεται με έτος 365 ημερών, ανεξάρτητα αν το έτος είναι δίσεκτο ή όχι.

Παράδειγμα: Δάνειο σε συνάλλαγμα με VALEUR χορήγησης 1/8 και λήξης 1/2 του επόμενου έτους. Οι τόκοι του θα υπολογισθούν για χρόνο 184 : 360 ημερών για τα νομίσματα USD, DEM, JPY κ.λ.π. και 184 : 365 για τις λίρες Αγγλίας (GBP) και τα Βελγικά φράγκα (BEF).

Στη λήξη της περιόδου επιτοκίου οι καταλογισθέντες τόκοι εισπράττονται από τον πελάτη και το κεφάλαιο του δανείου επιβαρύνεται για τη νέα περίοδο με το επιτόκιο που θα ισχύει για την περίοδο αυτή (βασικό επιτόκιο), το οποίο δίδεται από το Τμήμα Χρηματαγοράς, πλέον την προκαθορισθείσα (margin) του επιτοκίου. Οι τόκοι θα εισπράττονται με τη διαδικασία που περιγράφεται παρακάτω για την εξόφληση του δανείου.

B) Εξόφληση στη λήξη του δανείου ή στη λήξη της περιόδου επιτοκίου.

i) Εξόφληση δανείου με καταβολή του δραχμικού ισοτίμου.

Δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν τη λήξη και το αργότερο μέχρι ώρα 10:00 π.μ. το Κατάστημα, αποστέλλει κλειδαριθμημένο τηλετυπικό μήνυμα, στο Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων, αναφέροντας την ημερομηνία εξόφλησης, το ποσό συναλλάγματος που απαιτείται για την εξόφλησή του (κεφάλαιο πλέον τόκους και τυχόν έξοδα αναλυτικά) και ζητά τιμή πώλησης του

συναλλάγματος. Το Κατάστημα την ημέρα κλεισίματος της τιμής πώλησης του συναλλάγματος, λογίζει τους τόκους και εξοφλεί το δάνειο κατά κεφάλαιο και τόκους, προβαίνοντας στις ανάλογες λογιστικές εγγραφές.

ii) Εξόφληση, με απευθείας χρέωση λογαριασμού καταθέσεων σε συνάλλαγμα του πελάτη.

Ακολουθείται η ίδια διαδικασία αναγγελίας, που περιγράφεται παραπάνω, με τη διαφορά ότι το Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων ενημερώνεται ότι το δάνειο θα εξοφληθεί στη λήξη του, με χρέωση του λογαριασμού συναλλάγματος του πελάτη, χωρίς να μεσολαβήσει αγοραπωλησία συναλλάγματος. Την ίδια ημέρα, ενημερώνεται το Γραφείο Καταθέσεων του Καταστήματος, ότι θα χρεωθεί ο λογαριασμός καταθέσεων σε συνάλλαγμα του πελάτη, με το απαιτούμενο ποσό (κεφάλαιο, τόκοι κ.λ.π.) και την ανάλογη VALEUR (ημερομηνία λήξης του δανείου).

iii) Εξόφληση δανείου με απευθείας καταβολή συναλλάγματος από τον πελάτη.

Ακολουθείται η ίδια διαδικασία αναγγελίας που περιγράφεται παραπάνω, με τη διαφορά ότι το Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων ενημερώνεται ότι το δάνειο θα εξοφληθεί στη λήξη του με καταβολή ισόποσου αξίας συναλλάγματος, σε απευθείας πίστωση του λογαριασμού χρηματοδότησης. Η αρμόδια Υπηρεσία Εξαγωγών του Καταστήματος, εφόσον πρόκειται για καταβολή συναλλάγματος από πελάτη - εξαγωγέα, με τη λήψη ειδοποίησης από το Γραφείο Σχέσεων με Τράπεζες Εξωτερικού της Διεύθυνσης Κεντρικού Καταστήματος, ότι πιστώθηκε ο λογαριασμός του ανταποκριτή της, με ποσό που προέρχεται από εξαγωγή, προκειμένου να εξοφληθεί δάνειο σε συνάλλαγμα, ζητά με επείγον τηλετυπικό μήνυμα, από το Κατάστημα που παρακολουθεί το δάνειο, να πληροφορηθεί το ποσό σε συνάλλαγμα των αναλογούντων, μέχρι την ημερομηνία

εξόφλησης, τόκων ή και του κεφαλαίου. Η αρμόδια Υπηρεσία χορηγήσεων του Καταστήματος που τηρείται ο φάκελος του δανείου, γνωστοποιεί το παραπάνω ποσό στην Υπηρεσία Εξαγωγών, με κλειδαριθμημένο τηλετυπικό μήνυμα, το αργότερο μέχρι το πρωί της επομένης ημέρας. Στη συνέχεια, η αρμόδια Υπηρεσία Εξαγωγών ενημερώνει την αντίστοιχη Υπηρεσία Χορηγήσεων του Καταστήματος του πελάτη, στην οποία τηρείται ο φάκελος του δανείου (υπηρεσία χορηγήσεων), με τηλετυπικό μήνυμα ότι πιστώθηκε ο λογαριασμός με το ποσό των τόκων ή και του κεφαλαίου.

Γ) Εξόφληση πριν τη λήξη του δανείου.

Τα δάνεια σε συνάλλαγμα μπορούν να εξοφλούνται τμηματικά ή στο σύνολό τους στη λήξη των περιόδων επιτοκίου, χωρίς επιβάρυνση για τον πελάτη. Επίσης, τα δάνεια σε συνάλλαγμα μπορούν να εξοφλούνται τμηματικά ή στο σύνολό τους και πριν τη συμβατική λήξη της περιόδου επιτοκίου, εφόσον ο πελάτης πέραν των δεδουλευμένων τόκων, καταβάλλει ως πρόσθετη επιβάρυνση, μέρος των τόκων για το διάστημα από την ημερομηνία της πρόωρης εξόφλησης, μέχρι τη λήξη της περιόδου επιτοκίου, με επιτόκιο που καθορίζεται από το Τμήμα Χρηματαγοράς. Οι τμηματικές καταβολές θα πρέπει να είναι περιορισμένες σε αριθμό. Το ποσό της κάθε τμηματικής καταβολής δεν μπορεί να είναι χαμηλότερο του ισότιμου των USD 100.000. Στην ειδική περίπτωση που έχει εκταμιευθεί ποσό μικρότερο των USD 100.000 ή του ισοτίμου τους για τα νομίσματα USD, DEM και XEU, το δάνειο θα πρέπει να εξοφληθεί στο σύνολό του, εφόσον ο πελάτης επιθυμεί εξόφληση πριν τη λήξη του. Οι δεδουλευμένοι, μέχρι την ημερομηνία της τμηματικής καταβολής τόκοι, εισπράττονται υποχρεωτικά με την τμηματική καταβολή.

Η επιβάρυνση με τόκους επιπλέον των συμφωνηθέντων, λόγω της πρόωρης εξόφλησης, εξαρτάται από τη διαφορά μεταξύ του συμβατικού επιτοκίου του δανείου και του επιτοκίου που επικρατεί στην αγορά την ημέρα της πρόωρης εξόφλησης και διαμορφώνεται ανάλογα με το ύψος του επιτοκίου της ημέρας, το χρονικό διάστημα που απομένει μέχρι τη συμβατική λήξη της περιόδου επιτοκίου, τις εναλλακτικές ευκαιρίες επανατοποθέτησης τμήματος ή του συνόλου του δανείου κ.ά.. Το

Κατάστημα, μετά την υποβολή εγγράφου αιτήματος του πελάτη για πρόωρη εξόφληση του δανείου και δύο εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία της πρόωρης εξόφλησης, αποστέλλει στη Διεύθυνση Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων, Τμήμα Χρηματαγοράς τηλετυπικό μήνυμα, στο οποίο αναφέρονται το συνολικό ποσό του δανείου, το ποσό που θα εξοφληθεί, η λήξη της περιόδου επιτοκίου και ημερομηνία (valeur) της πρόωρης εξόφλησης και ζητά τον καθορισμό τυχόν πρόσθετης ποσοστιαίας επιβάρυνσης για το διάστημα που απομένει μέχρι τη λήξη της περιόδου επιτοκίου. Το παραπάνω τηλετυπικό μήνυμα κοινοποιείται και στην αρμόδια Διεύθυνση Πίστης. Στη συνέχεια το Κατάστημα με βάση την πρόσθετη ποσοστιαία επιβάρυνση, καταλογίζει τους επιπλέον των δεδουλευμένων τόκων για το διάστημα από την ημερομηνία της πρόωρης εξόφλησης, μέχρι τη λήξη της περιόδου επιτοκίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11^ο

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

I. Παράταση της Διάρκειας του Δανείου.

Παράταση εξόφλησης δανείου σε συνάλλαγμα μπορεί να παρασχεθεί με απόφαση του οργάνου που ενέκρινε τη χορήγηση και με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- θα εξοφλούνται προηγουμένως οι δεδουλευμένοι τόκοι του δανείου.
- Το νέο δραχμικό ισότιμο δεν θα υπερβαίνει τα εγκεκριμένα όρια χρηματοδότησης του πελάτη.
- Θα λαμβάνεται επιστολή του συνημμένου υποδείγματος τουλάχιστον 5 (πέντε) εργάσιμες ημέρες πριν από τη λήξη.
- Η ελάχιστη διάρκεια της παράτασης θα είναι 6 (έξι) μήνες.

Διευκρινίζεται ότι:

- α)** Οποιαδήποτε νέα παράταση, πέραν της πρώτης, θα έχει και αυτή διάρκεια τουλάχιστον 6 (έξι) μήνες.
- β)** Η ελάχιστη διάρκεια των έξι μηνών δεν ισχύει στις παρατάσεις δανείων προς εξαγωγικές επιχειρήσεις.

Π) Διαδικασία.

Ο πελάτης τουλάχιστον είκοσι ημέρες πριν τη λήξη του δανείου, αναγγέλλει έγγραφα στο Κατάστημα την πρόθεσή του και ζητά την ανανέωση του δανείου και την εκταμίευση του απαραίτητου ποσού. Στη συνέχεια, ακολουθούνται οι διαδικασίες χορήγησης που περιγράψαμε στο έκτο κεφάλαιο. Σημειώνεται ότι οι δεδουλευμένοι τόκοι εισπράττονται και δεν κεφαλαιοποιούνται, εκτός αν υπάρξει αντικειμενική αδυναμία καταβολής τους στις συμφωνηθείσες ημερομηνίες, λόγω π.χ. καθυστέρησης του οίκου του εξωτερικού να εμβάσει ποσό που προέρχεται από εξαγωγή. Στην περίπτωση αυτή, το Κατάστημα μετά την υποβολή εγγράφου αιτήματος του πελάτη, διαβιβάζει σχετική εισήγηση στην αρμόδια Διεύθυνση Πίστης για έγκριση. Για την ανανέωση της διάρκειας του δανείου θα υπογράφεται πρόσθετη πράξη.

Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι το βασικό επιτόκιο αναπροσαρμόζεται με τη λήξη κάθε νέας περιόδου επιτοκίου. Επίσης, τα δάνεια σε συνάλλαγμα επιβαρύνονται κατά την ανανέωσή τους, μετά από σχετικό αίτημα του πελάτη, με εφάπαξ προμήθεια ανανέωσης 0,1% επί του ποσού που ανανεώνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12^ο

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΣΕ ΑΛΛΟ ΝΟΜΙΣΜΑ.

A. Μετατροπή σε άλλο Ξένο Νόμισμα.

Η μετατροπή του νομίσματος στο οποίο συνάφθηκε το δάνειο είναι δυνατόν να γίνει, μετά από σχετική συμφωνία της Τράπεζας με τον πελάτη και χωρίς καμία επιβάρυνσή του, εφόσον πραγματοποιηθεί σε ημερομηνία που συμπίπτει με τη λήξη της περιόδου επιτοκίου. Στην περίπτωση που ο πελάτης ζητήσει την πραγματοποίηση της μετατροπής πριν τη λήξη της συμβατικής περιόδου επιτοκίου, επιβαρύνεται με την προβλεπόμενη προμήθεια μετατροπής του νομίσματος, δεδομένου ότι η Τράπεζα θα πρέπει να αντλήσει το νέο νόμισμα που ζητεί ο πελάτης εκ νέου από τη χρηματαγορά. Η δυνατότητα μετατροπής του νομίσματος του δανείου σε άλλο νόμισμα, εξαρτάται από τη δυνατότητα της διαθεσιμότητας του απαιτούμενου συναλλάγματος στο νέο νόμισμα από την Τράπεζα και τις επικρατούσες συνθήκες στις διεθνείς χρηματαγορές και θα εξετάζεται κατά περίπτωση από το Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων. Η μετατροπή του νομίσματος του δανείου σε άλλο νόμισμα γίνεται μετά από αίτημα των περιφερειακών υπηρεσιών προς τη Διεύθυνση Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων, Τμήμα Χρηματαγοράς με κοινοποίηση στην αρμόδια Διεύθυνση Πίστης. Για τη μετατροπή θα υπογράφεται πρόσθετη Πράξη.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.

Το Κατάστημα ενημερώνει το Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων, δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες και το αργότερο μέχρι ώρα 10:00 π.μ., πριν τη μετατροπή, με κλειδαριθμημένο τηλετυπικό μήνυμα, αναφέροντας όλα τα στοιχεία του αρχικού δανείου (νόμισμα, ποσό, ημερομηνία εκταμίευσης valeur, διάρκεια, επιτόκιο), καθώς και το νέο νόμισμα του δανείου. Επίσης, το Κατάστημα

ζητά την τιμή μετατροπής (PARITE), των δύο νομισμάτων, το νέο επιτόκιο και την τιμή αγοράς του νομίσματος στο οποίο μετατρέπεται το δάνειο.

Στη συνέχεια:

1. Υπολογίζονται οι δεδουλευμένοι τόκοι και εκδίδεται ένταλμα πληρωμής και γραμμάτιο εισπράξεως.
2. Χρεώνεται στο λογαριασμό του πελάτη το κόστος επανεπένδυσης.
3. Γίνονται οι λογιστικές εγγραφές μετατροπής SPOT, για το ποσό που μετατρέπεται σε άλλο νόμισμα.

Σημειώνεται ότι οι δεδουλευμένοι τόκοι εισπράττονται μέχρι την ημέρα μετατροπής του νομίσματος και μόνο το κεφάλαιο του αρχικού δανείου μπορεί να μετατραπεί στο νέο νόμισμα.

B. Μετατροπή Σε Δραχμές.

Οι οφειλές από δάνεια σε συνάλλαγμα που έχουν χορηγηθεί στα πλαίσια της Π.Δ.Τ.Ε. 2325 / 94, μετατρέπονται σε δραχμικές, στις παρακάτω περιπτώσεις:

- α) Στη λήξη της περιόδου επιτοκίου, μετά από αίτημα του πελάτη και έγκριση της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων, Τμήμα Χρηματαγοράς, χωρίς καμία επιβάρυνση για τον πελάτη.

- β)** Πριν τη λήξη της περιόδου επιτοκίου, μετά από αίτημα του πελάτη και έγκριση της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων, Τμήμα Χρηματαγοράς, με την προϋπόθεση καταβολής της προβλεπόμενης προμήθειας μετατροπής του νομίσματος.
- γ)** Εφόσον οι οφειλές από δάνεια σε συνάλλαγμα έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες. Συγκεκριμένα, ληξιπρόθεσμες καθίστανται εφόσον το δάνειο δεν εξοφλείται έγκαιρα στη συμβατική του λήξη ή ο πελάτης δεν προσήλθε για την ανανέωση του δανείου και την υπογραφή της πρόσθετης πράξης ή ο πελάτης δεν τήρησε τις προβλεπόμενες από τη σύμβαση υποχρεώσεις. Επισημαίνεται ότι για την κήρυξη του δανείου σε ληξιπρόθεσμο, θα πρέπει ο πελάτης να έχει προσκληθεί έγκαιρα πριν τη λήξη του, με συστημένη επιστολή, προκειμένου να προβεί στην εξόφληση ή ανανέωση του δανείου του.
- δ)** Εφόσον απορριφθεί αίτημα για ανανέωση του δανείου και ο πελάτης δεν καταβάλλει πριν τη συμβατική λήξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα, το απαιτούμενο ποσό για την εξόφληση της συμβατικής του υποχρέωσης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.

Στις περιπτώσεις (α) και (β) της προηγούμενης παραγράφου το Κατάστημα ζητά, με κλειδαριθμημένο τηλετυπικό μήνυμά του, τη μετατροπή του δανείου σε δραχμικό απευθείας από το Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων, ενώ στις περιπτώσεις (γ) και (δ) υποβάλλει, με επείγον τηλετυπικό ή FAX μήνυμα, σχετική πρόταση στην αρμόδια Διεύθυνση Πίστης με κοινοποίηση στη Διεύθυνση Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων και ζητά έγκριση μετατροπής του δανείου σε δραχμικό. Η έγκριση μετατροπής του δανείου σε δραχμικό διαβιβάζεται άμεσα και πριν τη συμβατική λήξη του δανείου σε συνάλλαγμα, στη Διεύθυνση Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων, Τμήμα Χρηματαγοράς, προκειμένου να προχωρήσει

στην εξόφληση της υποχρέωσης της Τράπεζας στο ξένο νόμισμα, η οποία πρέπει να γίνει με αξία (valeur) την ημερομηνία της συμβατικής λήξης του δανείου.

Στη συνέχεια, το Κατάστημα ζητά από τη Διεύθυνση Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων - Τμήμα Χρηματαγοράς την τιμή πώλησης του συναλλάγματος, προκειμένου να υπολογίσει το ακριβές ποσό που θα εκταμιευθεί σε δραχμές και συγχρόνως ενημερώνει τη Διεύθυνση Πίστης, Τμήμα Πιστωτικών Εργασιών Γενικής Φύσης ότι στην ημερομηνία λήξης του δανείου θα απαιτηθεί εκταμίευση για την μετατροπή σε δραχμές του συγκεκριμένου δανείου σε συνάλλαγμα. Η διαδικασία που ακολουθείται για την μετατροπή, καθώς και οι λογιστικές εγγραφές είναι η ίδια με αυτή της εξόφλησης, με τη διαφορά, ότι αντί να χρεωθεί λογαριασμός καταθέσεων του πελάτη, χρεώνεται ο λογαριασμός χρηματοδότησής του σε δραχμές, με το δραχμικό ισόποσο του δανείου σε συνάλλαγμα πλέον τόκων και VALEUR την ημερομηνία λήξης του.

Κατά συνέπεια, η Τράπεζα εξοφλεί το δάνειο που συνήψε με την Τράπεζα του εξωτερικού και μετατρέπει την οφειλή του πελάτη σε δραχμική. Η δραχμική πλέον οφειλή του πελάτη επιβαρύνεται σε κάθε περίπτωση, με το επιτόκιο που ισχύει κάθε φορά για δάνεια σε δραχμές ιδίου σκοπού. Σε περίπτωση που η οφειλή μετατρέπεται επειδή έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη, θα επιβαρύνεται με επιτόκιο υπερημερίας. Επίσης, για την τακτοποίηση - ρευστοποίηση της οφειλής, θα εφαρμόζεται ότι ισχύει για τις απαιτήσεις από δάνεια σε δραχμές που κηρύσσονται ληξιπρόθεσμα. Σημειώνεται, ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι διασφαλίσεις του αρχικού δανείου σε συνάλλαγμα και για το νέο δραχμικό δάνειο.

Καταλογισμός - Είσπραξη Προμηθειών.

Κατά την μετατροπή του δανείου σε δραχμικό, και μόνο στην περίπτωση του εδαφίου (β), εισπράττεται προμήθεια μετατροπής του νομίσματος που καθορίζεται, ως ποσοστό, από το Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων. Η παραπάνω προμήθεια εισπράττεται εφάπαξ επί του δραχμικού ποσού του κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13^ο

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ ΟΦΕΙΛΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΣΕ ΔΡΑΧΜΕΣ.

Επιτρέπεται η μετατροπή σε συνάλλαγμα οφειλών από δραχμικά δάνεια, εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ο πελάτης περιλαμβάνεται στους δικαιούχους δανείων σε συνάλλαγμα σύμφωνα με την Π.Δ.Τ.Ε. 2325/94.
- Οι οφειλές που πρόκειται να μετατραπούν σε συνάλλαγμα προέρχονται από δάνεια, ο σκοπός χορήγησης των οποίων περιλαμβάνεται στους σκοπούς της παραπάνω πράξης.
- Το δραχμικό ισόποσο του δανείου σε συνάλλαγμα μεταφέρεται σε εξόφληση της δραχμικής οφειλής.

Επισημαίνεται ότι η δανειστική σύμβαση και οι διασφαλίσεις του δραχμικού δανείου εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την μετατροπή της οφειλής σε συνάλλαγμα και υπενθυμίζεται ότι με βάση τα προβλεπόμενα, τα δάνεια σε συνάλλαγμα που προέρχονται από μετατροπή δραχμικών, δεν θα πρέπει να είναι μεσομακροπρόθεσμα, δεδομένου ότι τα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια σε συνάλλαγμα εγκρίνονται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

A. Διαδικασία.

Οι Περιφερειακές Υπηρεσίες υποβάλλουν σχετική πρόταση στην αρμόδια Διεύθυνση Πίστης και η διαδικασία είναι ίδια μ' αυτή που ακολουθείται κατά τη χορήγηση. Τα δάνεια επιβαρύνονται κατά τη μετατροπή τους σε συνάλλαγμα, με την εφάπαξ προμήθεια σε δραχμές, όπως ισχύει για τη σύναψη, εξέταση και αξιολόγηση των αιτημάτων, ανάλογα με το ποσό.

Εδώ θα πρέπει να μεταφέρουμε και την άποψη του κ. Λεωνίδα Στεργίου, όπως περιγράφεται στον Οικονομικό Ταχυδρόμο, μηνός Δεκεμβρίου του 1997, που επισημαίνει ότι η πορεία της δραχμής και των επιτοκίων πείθουν ότι τα δάνεια σε συνάλλαγμα είναι φθηνότερα έναντι των δραχμικών, για μια σειρά από λόγους, που κυρίως συνδέονται με τη διαφορά δραχμικών και συναλλαγματικών επιτοκίων, όπως και με την πολιτική της σκληρής δραχμής. Απόδειξη των παραπάνω είναι ο ευρύτατος δανεισμός σε συνάλλαγμα των ελληνικών επιχειρήσεων τα τελευταία χρόνια. Άρα λοιπόν αφού συμφέρει τις επιχειρήσεις, συμφέρει και τους ιδιώτες. Βέβαια, για να μετατραπεί ένα δραχμικό δάνειο, σε δάνειο με συνάλλαγμα, χρειάζονται κάποιες προϋποθέσεις οι οποίες αναφέρθηκαν παραπάνω. Εν τέλει, εφόσον υπάρχουν αυτές οι προϋποθέσεις ή δεν υπάρχουν και δημιουργηθούν, τότε δεν χρειάζεται, παρά μια προσεκτική έρευνα αγοράς για να εντοπιστεί το συμφερότερο επιτόκιο και το πλέον προβλέψιμο νόμισμα, ώστε η μετατροπή δραχμικού δανείου, σε δάνειο με συνάλλαγμα να είναι επωφελής. Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ορισμένα πράγματα, όπως:

- α) Η μετατροπή γίνεται με βάση την τιμή αγοράς του δελτίου τιμών της τράπεζας ή fixing για μεγάλα ποσά.
- β) Παρέχεται περίοδος χάριτος απλών τόκων, κατά την κρίση της τράπεζας, δύο μέχρι τεσσάρων εξαμήνων, με καταβολή και επιλογή του δανειολήπτη, κατά την περίοδο αυτή.

- γ) Το ελάχιστο ποσό μετατροπής είναι ισότιμο των 5.000.000 δρχ. Η διάρκεια του νέου δανείου μπορεί να είναι από 3, μέχρι 15 χρόνια.
- δ) Τα δάνεια χορηγούνται σε οποιοδήποτε νόμισμα της διατραπεζικής αγοράς συναλλάγματος, περιλαμβανομένης και της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Μονάδας (ECU).
- ε) Το επιτόκιο προσδιορίζεται με βάση το libor εξάμηνης διάρκειας, προσαυξημένο κατά ένα περιθώριο που συνήθως κυμαίνεται μεταξύ 3 και 3,5 ποσοστιαίων μονάδων.
- στ) Η απόσβεση των δανείων σε συνάλλαγμα γίνεται με τη μέθοδο του σταθερού χρεολυσίου σε εξάμηνες δόσεις.
- ζ) Σε περίπτωση που ένα δάνειο σε συνάλλαγμα παρουσιάζει καθυστέρηση άνω των δύο δόσεων, η τράπεζα έχει το δικαίωμα να το μετατρέψει σε δραχμικό δάνειο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14^ο

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ.

A) Οι πιο παρακάτω κατηγορίες δανειζομένων:

i) Οι πάσης φύσεως δανειοδοτούμενοι, των οποίων τα δάνεια καλύπτονται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και

ii) τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία ελέγχονται άμεσα και εξ' ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο, υποχρεούνται να ενημερώνουν, πριν από την έναρξη διαπραγματεύσεων για τη σύναψη δανείου, την Τράπεζα της Ελλάδος (Υπηρεσία Διεθνών Σχέσεων), προκειμένου να εξασφαλίζεται ο αναγκαίος χρονικός προγραμματισμός και να γνωστοποιούν στην εν λόγω Υπηρεσία τους όρους χρηματοδότησής τους. Τα παραπάνω δεν έχουν εφαρμογή, προκειμένου για δάνεια που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ταμείο Αποκαταστάσεως του Συμβουλίου της Ευρώπης.

B) Η οφειλή του πελάτη, παραμένει σε συνάλλαγμα μέχρι την οριστική εξόφληση του δανείου. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος αναλαμβάνεται και βαρύνει αποκλειστικά τον πιστούχο, εκτός εάν ο πελάτης καλύψει τον συναλλαγματικό κίνδυνο με τη σύναψη παράλληλης πράξης προαγοράς συναλλάγματος.

Γ) Σε περίπτωση χορήγησης δανείων με επιτόκιο ίσο ή μικρότερο του 5% τα Καταστήματα θα πρέπει να αναφέρουν στο Τμήμα Γενικού Λογιστηρίου της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, το πρώτο πενήνήμερο του μήνα, με διοικητικό έγγραφο, το υπόλοιπο των δανείων αυτών με λογιστικό την τελευταία ημέρα του

προηγούμενου μηνός, προκειμένου να αφαιρούνται τα ποσά αυτά από τις χορηγήσεις, κατά τον υπολογισμό και την καταβολή της εισφοράς του Νόμου 128 / 75.

Δ) Με την Π.Δ.Τ.Ε. 2325 / 94 επιτρέπεται η έκδοση εγγυητικών επιστολών σε συνάλλαγμα για την κάλυψη τών δανείων που χορηγούνται στα πλαίσια της πράξης αυτής. Η έκδοσή τους ακολουθεί τη διαδικασία που ορίζουν οι ισχύουσες διαταγές της Τράπεζας για έκδοση εγγυητικών επιστολών σε συνάλλαγμα.

Ε) Οι επιβαρύνσεις για την εξέταση του αιτήματος, για την ανανέωσή του και για την μετατροπή του, εισπράττονται από το Κατάστημα σε δραχμές, κατά την απόδοση, την ανανέωση του δανείου και την μετατροπή του νομίσματος αντίστοιχα και υπολογίζονται με τιμή αγοράς του συναλλάγματος. Επίσης, εισπράττονται τα πάσης φύσεως έξοδα και δαπάνες που πραγματοποιούνται για λογαριασμό του πελάτη (τηλεφωνικά, ταχυδρομικά κ.ά.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15^ο

Αριθμητική Περιγραφή Δανείου Σε Συνάλλαγμα.

Στην προσπάθειά μας για την όσο το δυνατόν καλύτερη κατανόηση των όσων αναφέρθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια για τη διαδικασία χορήγησης δανείων σε συνάλλαγμα και της ανίχνευσης των τυχόν πλεονεκτημάτων ή μειονεκτημάτων της χορήγησης αυτής έναντι της χορήγησης δανείων σε δραχμές με επιτόκιο που διαμορφώνεται στη διατραπεζική αγορά, παραθέτουμε το παρακάτω παράδειγμα. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι ενώ η επιχείρηση είναι υποθετική, τα αριθμητικά στοιχεία είναι πραγματικά.

Υποθέτουμε ότι η Χ Εξαγωγική Επιχείρηση, στις 21-03-97 απευθύνθηκε σε μια Τράπεζα, ζητώντας δάνειο σε συνάλλαγμα ύψους 100.000 ECU, διάρκειας δύο μηνών και ημέρα εκταμίευσης (valeur) 10-04-97. Η αρμόδια Διεύθυνση Πίστης σε συνεργασία με το Τμήμα Χρηματαγοράς της Διεύθυνσης Διαθεσίμων και Διεθνών Σχέσεων, ενέκρινε το δάνειο και κοινοποίησε την απόφασή της στο συγκεκριμένο Κατάστημα που έγινε η αίτηση. Στην κοινοποίηση προς το Κατάστημα αναφέρεται το ποσό που είναι τα 100.000 ECU, το νόμισμα, το επιτόκιο που είναι 7,4875%, συμπεριλαμβανομένου και του περιθωρίου κέρδους (spread) της Τράπεζας που είναι 3,3%, καθώς και η διάρκεια του δανείου που είναι δύο μηνών, δηλαδή 10-04-97 - 10-06-97 με ημέρα εκταμίευσης (valeur) την 10-04-97. Οι συμβάσεις, καθώς και η Πρόσθετη Πράξη που υπογράφονται για τα δάνεια σε συνάλλαγμα, υπογράφηκαν στις 08-04-97, δηλαδή δύο ημέρες πριν την ημέρα εκταμίευσης. Μετά την έγκριση λοιπόν του δανείου και το πέρας της διαδικασίας σύναψης του δανείου, η επιχείρηση στις 10-04-97 πήρε από την Τράπεζα 100.000 ECU, τα οποία δραχμοποιήθηκαν με την Τιμή Αγοράς Fixing που ίσχυε εκείνη τη μέρα και ήταν: **1 ECU = 306, 677 δρχ..**

Πιο συγκεκριμένα, το ποσό που εκταμιεύτηκε σε δραχμές, ήταν:

$$100.000 \text{ ECU} \times 306,677 = 30.667.700 \text{ δρχ.}$$

Η επιχείρηση, είκοσι (20) ημέρες πριν τη λήξη του δανείου ζήτησε την ανανέωσή του για άλλους δύο (2) μήνες. Η ανανέωση έγινε δεκτή από την Αρμόδια Διεύθυνση Πίστης, αφού πρώτα η επιχείρηση εξόφλησε τους δεδουλευμένους τόκους για το αρχικό δίμηνο. Οι τόκοι του διαστήματος 10-04-97 - 10-06-97 (61 ημέρες) υπολογίστηκαν έως εξής:

Οι δεδουλευμένοι τόκοι υπολογίζονται με βάση τον τύπο:

Κεφάλαιο x Ημέρες x Επιτόκιο

36.000

Έτσι λοιπόν έχουμε:

$$\underline{100.000 \times 61 \times 7,4875 = 1268,715 \text{ ECU}}$$

36.000

Ο παραπάνω τόκος προσαυξάνεται και με την εισφορά του Νόμου 128 / 75 που βαρύνει κάθε δάνειο με 0,1%, αφού στο συγκεκριμένο παράδειγμα στο συνολικό επιτόκιο είναι μεταξύ του 5% και του 9%. Άρα θα έχουμε:

$$1268,715 \times 0,1\% = 1,268715 \text{ ECU}$$

Επίσης, ο αρχικός τόκος προσαυξάνεται και με 3% που ορίζεται ως Ειδικός Φόρος Τραπεζικών Εργασιών (Ε.Φ.Τ.Ε.). Έτσι:

$$1.268, 715 \times 3\% = 38, 06145 \text{ ECU}$$

Επομένως, ο συνολικός τόκος τον οποίο θα κληθεί να πληρώσει στις 09-06-97 η επιχείρηση θα είναι:

$$1.268, 715 + 1, 268.715 + 38, 06145 = 1.308, 045165 \text{ ECU}$$

Για να καταβληθούν στη συνέχεια οι τόκοι, δραχμοποιήθηκαν με βάση τη Μέση Τιμή Fixing που ίσχυε στις 09-06-97 και ήταν:

$$1 \text{ ECU} = 309, 93 \text{ δρχ.}$$

Έχουμε δηλαδή Τόκους 1^ο Διμήνου:

$$1.308, 045165 \times 309, 93 = 405.402 \text{ δρχ.}$$

Αφού λοιπόν η επιχείρηση κατέβαλε τους δεδουλευμένους τόκους, ανανεώθηκε το δάνειο για άλλους δύο μήνες με VALEUR 10 / 6 και λήξη 11 / 8, διάρκειας δηλαδή 62 ημερών. Το επιτόκιο για το διάστημα αυτό ορίστηκε στο 7, 45625%. Όμως για δεύτερη φορά η επιχείρηση, είκοσι (20) ημέρες πριν την προαναφερθείσα λήξη, ζήτησε ανανέωση. Όπως προαναφέρθηκε λοιπόν, για να εγκριθεί η ανανέωση του δανείου από την Αρμόδια Διεύθυνση Πίστης του Καταστήματος, υπάρχει μια βασική προϋπόθεση που είναι η εξόφληση των δεδουλευμένων τόκων για το διάστημα από 10-06-97 έως 11-08-97.

Οι δεδουλευμένοι τόκοι υπολογίστηκαν για το παραπάνω διάστημα ως εξής:

Δεδουλευμένοι Τόκοι = Κεφάλαιο x Ημέρες x Επιτόκιο =

36.000

= 100.000 x 62 x 7,45625 = 1.284, 1319 ECU

36.000

Επίσης υπολογίστηκε και η εισφορά που προσαυξάνεται στον παραπάνω τόκο και είναι 0, 1%. Έτσι έχουμε:

1.284, 1319 x 0,1% = 1, 2841 ECU

Τέλος, υπολογίστηκε και ο Ε.Φ.Τ.Ε. που είναι 3% επί του αρχικού τόκου και έχουμε:

1.284, 1319 x 3% = 38, 523957 ECU

Επομένως ο συνολικός τόκος τον οποίο θα κληθεί να πληρώσει στις 10-08-97 η επιχείρηση, θα είναι:

1.284, 1319 + 1, 2841 + 38, 523957 = 1.323, 9399 ECU

Για να καταβληθούν στη συνέχεια οι τόκοι, δραχμοποιήθηκαν με βάση τη Μέση Τιμή Fixing που ίσχυε στις 10-08-97 και ήταν:

$$1 \text{ ECU} = 307,83 \text{ δρχ.}$$

Έχουμε δηλαδή Τόκους 2^ο Διμήνου:

$$1.323,9.399 \times 307,83 = 407.548 \text{ δρχ.}$$

Αφού λοιπόν έγινε η εξόφληση των δεδουλευμένων τόκων, το δάνειο ανανεώθηκε για άλλους δύο (2) μήνες με VALEUR 11-08-97, και λήξη 14-10-97, διάρκειας δηλαδή 64 ημερών. Το επιτόκιο για το διάστημα αυτό καθορίστηκε στο 7,67209%.

Στη συνέχεια και αφού ο πελάτης δεν επιθυμεί άλλη ανανέωση, η Υπηρεσία Χορηγήσεων του Καταστήματος, είκοσι ημέρες πριν τη συμφωνηθείσα ημερομηνία καταβολής του Κεφαλαίου και των τόκων γνωστοποίησε στην επιχείρηση - με συστημένη επιστολή - την ημερομηνία εξόφλησης και το ποσό που πρέπει να καταβληθεί για την εξόφληση των υποχρεώσεών της. Το ποσό που οφείλει να καταβάλει η επιχείρηση, στο συγκεκριμένο παράδειγμα, στην ημερομηνία εξόφλησης είναι 100.000 ECU ως κεφάλαιο και οι τόκοι του διαστήματος 11-08-97 - 14-10-97 που υπολογίζονται όπως και παραπάνω ως εξής:

$$\text{Δεδουλευμένοι Τόκοι} = \underline{\text{Κεφάλαιο} \times \text{Ημέρες} \times \text{Επιτόκιο}} =$$

$$36.000$$

$$= \underline{100.000 \times 64 \times 7,67209} = 1.363,9271 \text{ ECU}$$

$$36.000$$

Επίσης υπολογίστηκε και η εισφορά που προσαυξάνεται στον παραπάνω τόκο και είναι 0, 1%. Άρα:

$$1.363, 9271 \times 0, 1\% = 1, 3639 \text{ ECU}$$

Τέλος, υπολογίστηκε και ο Ε.Φ.Τ.Ε. που είναι 3% επί του αρχικού τόκου και έχουμε:

$$1363, 9271 \times 3\% = 40, 9178 \text{ ECU}$$

Επομένως ο συνολικός τόκος τον οποίο θα κληθεί να πληρώσει στις 14-10-97 η επιχείρηση, θα είναι:

$$1363, 9271 + 1, 3639 + 40, 9178 = 1406, 2088 \text{ ECU}$$

Στη συνέχεια, στην ημερομηνία εξόφλησης του δανείου, πριν καταβληθούν οι τόκοι του 3^{ου} Διμήνου, καθώς και το συνολικό κεφάλαιο δανεισμού, δραχμοποιήθηκαν με βάση την Τιμή Πώλησης Fixing που ίσχυε στις 14-10-97 και ήταν:

$$1 \text{ ECU} = 311, 281 \text{ δραχ.}$$

Έχουμε δηλαδή τόκους 3^{ου} Διμήνου:

$$1406, 2088 \times 311, 281 = 437.726 \text{ δραχ.}$$

και Κεφάλαιο:

$$100.000 \times 311,281 = 31.128.100 \text{ δρχ.}$$

Η επιχείρηση λοιπόν για τους έξι (6) μήνες που διάρκεσε ο δανεισμός της, πλήρωσε συνολικούς τόκους, ύψους:

Τόκοι 1 ^{ος} Διμήνου =	405.402 δρχ.
Τόκοι 2 ^{ος} Διμήνου =	407.548 δρχ.
Τόκοι 3 ^{ος} Διμήνου =	<u>437.726 δρχ.</u>
ΣΥΝΟΛΟ	1.250.676 δρχ.

Προσθέτοντας στη συνέχεια το σύνολο των τόκων στο κεφάλαιο που αποπλήρωσε, βρίσκουμε το συνολικό ύψος του δανείου που είναι:

$$31.128.100 + 1.250.676 = 32.378.776$$

Υπενθυμίζουμε ότι ο επιχειρηματίας είχε πάρει ως δάνειο στις 10-04-97 το ποσό των 30.667.700 δρχ. και πλήρωσε στις 14-10-97 - δηλαδή μετά το πέρας των έξι μηνών - το ποσό των 32.378.776 δρχ.. Είχαμε δηλαδή μια επιβάρυνση ύψους 1.711.076 δρχ. ή αλλιώς, μια επιβάρυνση της τάξεως του 5, 579%.

Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι το ποσό της επιβάρυνσης, δηλαδή το 5, 579%, αναφέρεται στο διάστημα από 10-04-97 έως 14-10-97. Για να βρούμε την ετήσια επιβάρυνση θα χρησιμοποιήσουμε τον παρακάτω μαθηματικό τύπο:

$I = K \cdot v \cdot i$ όπου: $I = \text{Ο Τόκος}$

$K = \text{Το Κεφάλαιο}$

$v = \text{Περίοδος Δανεισμού (σε ημέρες)}$

$i = \text{Το Ποσοστό Επιβάρυνσης.}$

Άρα έχουμε: $i = \frac{I \cdot 365}{K \cdot v} \Rightarrow i = \frac{1.711.076 \times 365}{30.667.700 \times 187} \Rightarrow$

$i = 10, 89\% \text{ ετησίως.}$

Αριθμητική Περιγραφή Δανείου Με Επιτόκιο Που Διαμορφώνεται Στην Διατραπεζική Αγορά.

Αφού αναλύσαμε και μελετήσαμε μια χορήγηση δανείου σε συνάλλαγμα, στη συνέχεια παραθέτουμε ένα παράδειγμα με δάνειο που διαμορφώνεται το επιτόκιο του στη Διατραπεζική Αγορά Συναλλάγματος. Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι όπως και στο προηγούμενο παράδειγμα η επιχείρηση είναι υποθετική, αλλά τα αριθμητικά στοιχεία είναι τα πραγματικά.

Υποθέτουμε ότι η Χ εξαγωγική Επιχείρηση, στις 09-07-97 απευθύνθηκε σε ένα Τραπεζικό Κατάστημα ζητώντας δάνειο με Διατραπεζικό Επιτόκιο. Η αίτηση της επιχείρησης αναφέρεται σε δάνειο ύψους 55.000.000 δρχ., διάρκειας 3 μηνών και ημέρα εκταμίευσης (valeur) 29-07-97. Το Κατάστημα διαβίβασε την αίτηση στην Αρμόδια Διεύθυνση Πίστης, η οποία αφού την εξέτασε, την ενέκρινε και με τη σειρά της τη μεταβίβασε στο Κατάστημα. Στην κοινοποίησή της αναφέρεται ότι το ποσό της πίστωσης που εγκρίνεται είναι 55.000.000 δρχ., διάρκειας τριών μηνών, με ημέρα εκταμίευσης 29-07-97 και λήξη 29-10-97, ενώ το επιτόκιο ορίζεται στο 15%, συμπεριλαμβανομένου και του περιθωρίου κέρδους (spread) για την Τράπεζα που είναι 3, 3%. Έτσι λοιπόν στις 27-07-97, δηλαδή δύο ημέρες πριν την Ημέρα Εκταμίευσης, υπογράφηκε η σύμβαση που θέτει σε ισχύ τον δανεισμό. Μετά λοιπόν την έγκριση του δανείου και το πέρας της διαδικασίας σύναψης και χορήγησης του δανείου, η επιχείρηση στις 29-07-97 πήρε από την Τράπεζα 55.000.000 δρχ.. Η επιχείρηση όμως είναι υποχρεωμένη κατά τη χορήγηση να πληρώνει ένα συγκεκριμένο ποσοστό προμήθειας η οποία στο συγκεκριμένο παράδειγμα επειδή το ύψος του δανείου είναι μικρότερο των 150.000.000 είναι 0, 5%.

Έτσι η επιχείρηση πλήρωσε προμήθεια:

$$55.000.000 \times 0, 5\% = 275.000 \text{ δρχ.}$$

Η επιχείρηση, είκοσι (20) ημέρες πριν τη λήξη του δανείου ζήτησε παράταση για ένα μήνα ακόμη. Εδώ υπενθυμίζουμε ότι στα δάνεια με Διατραπεζικό επιτόκιο ανανέωση δεν υπάρχει, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις χορηγείται παράταση ενός μήνα με το κεφάλαιο σταθερό και αφού εξοφληθούν οι δεδουλευμένοι τόκοι και εισπραχτεί ξανά προμήθεια. Έτσι λοιπόν η παράταση έγινε δεκτή από την Αρμόδια Διεύθυνση Πίστης και η επιχείρηση εξόφλησε τους δεδουλευμένους τόκους για το διάστημα 29-07-97 - 29-10-97, διάρκειας, δηλαδή ενενήντα δύο ημερών ως εξής:

Δεδουλευμένοι Τόκοι = Κεφάλαιο x Ημέρες x Επιτόκιο =

36.000

Ο παραπάνω τόκος προσαυξάνεται και με 3% που είναι ο Ειδικός Φόρος Τραπεζικών Εργασιών (Ε.Φ.Τ.Ε.) και έχουμε:

2.108.333 x 3% = 63.250 δρχ.

Επομένως η συνολική επιβάρυνση που πλήρωσε η επιχείρηση στις 29-10-97 είναι:

2.108.333 + 63.250 = 2.171.583 δρχ.

Στο ποσό αυτό προστίθεται και η προμήθεια που πληρώθηκε κατά τη χορήγηση και είναι 275.000 δρχ.

Έχουμε δηλαδή Τόκους και Προμήθεια για το διάστημα 29-07-97 έως 29-10-97.

Τόκοι: **2.171.583**

+ Προμήθεια: **275.000**

2.446.583 δρχ.

Αφού λοιπόν η επιχείρηση κατέβαλε τους δεδουλευμένους τόκους, παρατάθηκε το δάνειο για ένα μήνα με VALEUR 29-10-97 και λήξη 01-12-97, διάρκειας δηλαδή τριάντα τριών ημερών. Το επιτόκιο καθορίστηκε στο 16,9% συμπεριλαμβανομένου και του spread που είναι 3,3%. Επίσης, εισπράχτηκε και η προμήθεια που είναι:

55.000.000 x 0,5% = 275.000 δρχ.

Είκοσι ημέρες πριν τη λήξη, η Διεύθυνση Χορήγησης του Κεντρικού Καταστήματος σε συνεργασία με την Διεύθυνση Πίστης, κοινοποίησε στο Κατάστημα το ποσό που θα πρέπει να καταβάλει ο πελάτης στη λήξη που είναι το κεφάλαιο συν τους τόκους για το διάστημα 29-10-97 με 01-12-97.

Οι δεδουλευμένοι τόκοι για το παραπάνω διάστημα υπολογίστηκαν όπως και προηγουμένως:

Κεφάλαιο x Ημέρες x Επιτόκιο = 55.000.000 x 33 x 16,9 = 852.042 δρχ.

36.000

36.000

Επίσης εισπράχθηκε και ο Ε.Φ.Τ.Ε. που υπολογίζεται πάνω στον αρχικό τόκο και είναι:

$$852.042 \times 3\% = 25.561$$

Επομένως ο συνολικός τόκος που πλήρωσε η επιχείρηση στις 01-12-97 είναι:

$$852.042 + 25.561 = 877.603 \text{ δρχ.}$$

Έχουμε δηλαδή Τόκους και Προμήθεια για το διάστημα 29-10-97 έως 01-12-97.

Τόκοι : **877.603**

+ Προμήθεια : **275.000**

1.152.603 δρχ.

Η επιχείρηση λοιπόν για το διάστημα 29-07-97 έως 01-12-97 πλήρωσε συνολικά Τόκους και Προμήθεια:

Τόκοι και Προμήθεια 29-07-97 έως 29-10-97 : **2.446.583**

Τόκοι και Προμήθεια 29-10-97 έως 01-12-97 : **1.152.603**

3.599.186 δρχ.

Υπενθυμίζουμε ότι η επιχείρηση είχε πάρει ως δάνειο στις 29-07-97 το ποσό των 55.000.000 δρχ. και πλήρωσε στις 01-12-97 το ποσό των 58.599.186 δρχ. Είχαμε δηλαδή μια επιβάρυνση ύψους 3.599.186 δρχ. ή αλλιώς μια επιβάρυνση της τάξεως του 6, 544%.

Όπως είδαμε και στο προηγούμενο αριθμητικό παράδειγμα, για να βρούμε την ετήσια επιβάρυνση του δανείου με επιτόκιο που διαμορφώνεται στη διατραπεζική αγορά, χρησιμοποιούμε τον τύπο:

$$i = \frac{I \cdot 365}{K \cdot v} \Rightarrow i = \frac{3.599.186 \times 365}{55.000.000 \times 125} \Rightarrow$$

$i = 19, 10\% \text{ ετησίως.}$

Συνοψίζοντας, παρατηρούμε ότι η ετήσια επιβάρυνση για το έτος 1997 για τα δάνεια σε συνάλλαγμα ήταν 10, 89%, ενώ για τα δάνεια με διατραπεζικό επιτόκιο ήταν 19, 1% και για τα δάνεια σε δραχμές το επιτόκιο ήταν 25%. Άρα παρατηρούμε ότι για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο η πιο συμφέρουσα χρηματοδότηση για κάποιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο είναι τα δάνεια σε συνάλλαγμα. Εδώ όμως θα πρέπει να τονιστεί ότι τα δάνεια σε συνάλλαγμα για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο αποδείχθηκαν μια συμφέρουσα επενδυτική πρόταση, επειδή κατά κύριο λόγο χορηγήθηκαν σε ECU, το οποίο είναι ένα σταθερό και ισχυρό νόμισμα. Η αποτελεσματικότητά τους όμως έναντι των άλλων μορφών δανεισμού, εξαρτάται επομένως από τη σταθερότητα του νομίσματος, τον συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς και από τη γενικότερη οικονομική κατάσταση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μέσα από την έρευνα και τη θεωρητική εξέταση της χορήγησης δανείων σε συνάλλαγμα νομικών ή φυσικών προσώπων κατοίκων εσωτερικού που πραγματοποιήθηκε από τις εγκυκλίους των διαφόρων Τραπεζών, καθώς και των Προεδρικών Διαταγμάτων και των Πράξεων του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος που με λεπτομέρεια αναπτύξαμε στα κεφάλαια της Πτυχιακής μας Εργασίας, γίνεται σαφές ότι τα δάνεια σε συνάλλαγμα σε αρκετές περιπτώσεις αποδεικνύονται μια συμφέρουσα χρηματοδότηση των φυσικών ή νομικών προσώπων από τις Τράπεζες, σε σχέση με τις υπόλοιπες κατηγορίες δανείων, όπως είναι τα Δάνεια σε Δραχμές και τα Δάνεια με Επιτόκιο που διαμορφώνεται στη Διατραπεζική Αγορά. Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι αυτός ο τρόπος χρηματοδότησης (Δάνεια σε Συνάλλαγμα), για να είναι επωφελής θα πρέπει να προηγηθεί από τον ιδιώτη ή την επιχείρηση μια προσεκτική έρευνα αγοράς, ώστε να εντοπιστεί το πλέον σταθερό και προβλέψιμο νόμισμα, ούτως ώστε να περιοριστεί ο συναλλαγματικός κίνδυνος που επιβαρύνει αποκλειστικά τον πελάτη. Αυτό κυρίως συμβαίνει λόγω της πολιτικής της σκληρής δραχμής, καθώς και της διαφοράς μεταξύ δραχμικών και συναλλαγματικών επιτοκίων.

Μέσα από την έρευνά μας στις διάφορες Τράπεζες για την εκπόνηση της Πτυχιακής μας εργασίας, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι τα δάνεια σε συνάλλαγμα παρ' όλο που χορηγούνται από το 1992, δεν προτιμούνται από τους ιδιώτες ή τις επιχειρήσεις, κυρίως για δυο λόγους:

- α) Όσον αφορά τις Τράπεζες, η μορφή αυτή χρηματοδότησης δεν έχει διαφημιστεί επαρκώς, κάτι που οφείλεται είτε στην ελλιπή ενημέρωση των αρμοδίων των διαφόρων Καταστημάτων, είτε στην προσπάθειά τους για αποφυγή των διαδικασιών που προβλέπονται για τη χορήγηση δανείων σε συνάλλαγμα.
- β) Όσον αφορά τους πελάτες, αυτοί με τη σειρά τους αποφεύγουν τα δάνεια αυτά, λόγω της μη επαρκής ενημέρωσής τους και φοβούμενοι για τον συναλλαγματικό κίνδυνο που επωμίζονται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

**ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΠΡΑΞΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ
ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ ΔΙ' ΑΝΟΙΚΤΟΥ (ΑΛΛΗΛΟΧΡΕΟΥ) ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ**

μεταξύ

α) της Ανώνυμης Εταιρίας με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται στην παρούσα από τους κ.κ.

.....
(αποκαλούμενης στη συνέχεια «η Τράπεζα»).

β)

.....
(αποκαλουμ..... στη συνέχεια «ο Πιστούχος»).

γ)

.....
(αποκαλουμ..... στη συνέχεια «ο Εγγυητής»).

δ)

.....
(αποκαλουμέν... στη συνέχεια «ο παρασχών εμπράγματον ασφάλειαν τρίτος»).

Με την υπ' αριθμ. από ιδιωτική σύμβαση και τις αυξητικές αυτής υπ' αριθμ.

συμβάσεις, συνομολογήθηκε μεταξύ της Τράπεζας και του Πιστούχου πίστωση μέσω ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού μέχρι του ποσού των δραχμών

.....
.....
σύμφωνα με τους σχετικούς όρους και συμφωνίες που περιλαμβάνονται στη σύμβαση αυτή.

Με την παρούσα πρόσθετη πράξη συνομολογούνται επί πλέον και τα εξής:

1^ο) Στο τέλος του όρου 1 της υπ' αριθμ. από συμβάσεως πιστώσεως μέσω ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού, προστίθεται η πιο κάτω παράγραφος:

«Η Τράπεζα θα παρέχει, σύμφωνα με όσα πιο κάτω ορίζονται και στα πλαίσια των νόμων και των συναλλαγματικών περιορισμών που θα ισχύουν κάθε φορά, τμήμα ή το σύνολο της πιστώσεως σε συνάλλαγμα, με επιλογή του Πιστούχου ως προς το νόμισμα, δηλαδή, είτε σε μετατρέψιμες δραχμές, είτε σε διαπραγματεύσιμα νομίσματα στη διατραπεζική αγορά συναλλάγματος (FIXING) Αθηνών, είτε σε Ευρωπαϊκές Νομισματικές Μονάδες.

Το όριο της πιστώσεως παραμένει εκφρασμένο σε δραχμές και το ισόποσο του τμήματός της, που θα παρέχεται σε συνάλλαγμα, ευρίσκεται με αναφορά στην τιμή πώλησεως κάθε ημέρας, από την Τράπεζα, του αντιστοίχου νομίσματος.

2^ο) Στο τέλος του όρου 2 της αρχικής συμβάσεως πιστώσεως προστίθεται νέα παράγραφος ως εξής:

«Για το τμήμα της πιστώσεως που θα χορηγείται σε συνάλλαγμα, θα λογίζεται τόκος με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο που θα ισχύει κάθε φορά στη διατραπεζική αγορά συναλλάγματος Λονδίνου (LIBOR) για καταθέσεις σε ίδιο νόμισμα διάρκειας ίσης με περίοδο εκτοκισμού που θα συμφωνείται δύο εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη της κάθε φορά μεταξύ Τραπέζης και Πιστούχου και σε περίπτωση αδυναμίας συμφωνίας, θα καθορίζεται μονομερώς από την Τράπεζα με ειδοποίηση του Πιστούχου, προσαυξημένο με:

α) περιθώριο εκατοστιαίων μονάδων και

β) τις εισφορές υπέρ τρίτων που θα επιβάλλονται από τις αρμόδιες νομοθετικές ή νομισματικές αρχές.

Σε περίπτωση υπερημερίας του Πιστούχου για οποιοδήποτε λόγο, όσον αφορά το τμήμα της πιστώσεως που χορηγείται σε συνάλλαγμα, το επιτόκιο υπερημερίας θα είναι το αμέσως ανωτέρω προσαυξημένο κατά 4 εκατοστιαίες μονάδες.

3^{ον}) Στο τέλος του όρου 3 της συμβάσεως πιστώσεως προστίθεται η πιο κάτω παράγραφος:

«Προκειμένου να κάνει κάθε φορά χρήση της πιστώσεως σε συνάλλαγμα, ο Πιστούχος θα γνωστοποιεί στην Τράπεζα προ 5 (πέντε) εργάσιμων ημερών εγγράφως την πρόθεσή του, προσδιορίζοντας ταυτόχρονα και το νόμισμα με το οποίο θέλει να γίνει χρήση της πιστώσεως. Η δήλωση αυτή του πιστούχου είναι ανέκκλητη.

Ο Πιστούχος δικαιούται να ζητά από την Τράπεζα τη μετατροπή μέρους ή όλης της πιστώσεως σε άλλο, από το αρχικά χορηγημένο συνάλλαγμα, με τις εξής προϋποθέσεις:

- α) θα γνωστοποιεί στην Τράπεζα με έγγραφη ανέκκλητη δήλωση, την πρόθεσή του μετατροπής, προ 5 (πέντε) εργασίμων ημερών, προσδιορίζοντας ταυτόχρονα και το ξένο νόμισμα στο οποίο επιθυμεί να γίνει η μετατροπή,
- β) θα καταβάλλει στην Τράπεζα τους μέχρι την ημέρα της μετατροπής δεδουλευμένους τόκους της πιστώσεως,
- γ) θα αποζημιώνει την Τράπεζα για κάθε κόστος της από την επανεπένδυση του μετατρεπομένου ποσού της πιστώσεως».

4^{ον}) Στο τέλος του όρου 4 της ίδιας συμβάσεως πιστώσεως, προστίθεται η πιο κάτω παράγραφος:

«Η Τράπεζα ειδικότερα θα τηρεί λογαριασμούς ανάλογα με το νόμισμα στο οποίο γίνεται η χρήση της πιστώσεως και οι λογαριασμοί αυτοί, όπως και όλοι οι λογαριασμοί της προηγούμενης παραγράφου, είναι δυνατό να κλείνονται αυτοτελώς και να επιδιώκεται δικαστικά η είσπραξή τους και πριν από το οριστικό κλείσιμο ολόκληρης της πιστώσεως».

5^{ον}) Στο τέλος του όρου 5 της ίδιας συμβάσεως πιστώσεως προστίθεται η πιο κάτω παράγραφος:

«Ο Πιστούχος υποχρεώνεται να καταθέτει τα αναλαμβανόμενα από την πίστωση ποσά στο ίδιο νόμισμα στο οποίο τα ανέλαβε και στον ή στους λογαριασμούς της πιστώσεως στους οποίους χρεώθηκε η ανάληψη. Η Τράπεζα δικαιούται σε περίπτωση υπερημερίας αλλά και ανεξάρτητα απ' αυτή, οποτεδήποτε κρίνει σκόπιμο, μονομερώς και χωρίς ειδοποίηση του Πιστούχου, να μετατρέπει μέρος ή όλη την πίστωση και τους τηρούμενους σχετικούς λογαριασμούς της σε δραχμές ή άλλο νόμισμα διάφορο από

εκείνο που τηρούνται. Στην περίπτωση αυτή της μετατροπής θα λογίζεται από τη μετατροπή και στο εξής τόκος συμβατικός ή υπερημερίας ανάλογα με την περίπτωση. Εάν η μετατροπή γίνει σε δραχμές το επιτόκιο, συμβατικό ή υπερημερίας, θα είναι εκείνο των δραχμικών χορηγήσεων για κεφάλαια κίνησης σύμφωνα με τον όρο 2 της συμβάσεως πιστώσεως. Σε κάθε άλλη περίπτωση μετατροπής το επιτόκιο, συμβατικό ή υπερημερίας, θα είναι το προβλεπόμενο από τον όρο 2 της παρούσας. Διευκρινίζεται ότι η ανωτέρω ευχέρεια μετατροπής και η του όρου 11 της συμβάσεως ανήκει μόνο στην Τράπεζα και δε γεννά αντίστοιχη υποχρέωσή της έναντι του Πιστούχου, εφαρμόζεται δε ανάλογα και όταν οι λογαριασμοί της πιστώσεως τηρούνται σε περισσότερα από ένα νομίσματα. Η δαπάνη μετατροπής των νομισμάτων σε κάθε περίπτωση βαρύνει τον Πιστούχο».

6^ο) Στο τέλος του όρου 10 της ίδιας συμβάσεως πιστώσεως προστίθεται η πιο κάτω παράγραφος:

«Εάν κατά το οριστικό κλείσιμο ολόκληρης της πιστώσεως μερικοί λογαριασμοί εμφανίζουν υπόλοιπα πιστωτικά που δεν μπορούν να συμψηφιστούν προς τα χρεωστικά υπόλοιπα άλλων λογαριασμών της πιστώσεως λόγω των υφισταμένων νομισματικών περιορισμών, η Τράπεζα δικαιούται να διαχωρίσει από την πίστωση τα πιστωτικά αυτά υπόλοιπα, τα οποία εφεξής θα τηρούνται σε απλούς λογαριασμούς «καταθέσεων όψεως».

7^ο) Στο τέλος του όρου 12 της ίδιας συμβάσεως πιστώσεως προστίθεται η πιο κάτω παράγραφος:

«Τελικά συμφωνείται, ότι η παρούσα πρόσθετη πράξη αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της υπ' αριθμ. συμβάσεως πιστώσεως μέσω ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού όπως έχει ήδη τροποποιηθεί μεταγενέστερα με αυξητικές

και άλλες συμβάσεις και αποτελεί ενιαίο και αδιαίρετο με αυτή σύνολο που διέπεται από τους ίδιους όρους και συμφωνίες».

Ρητά συμφωνείται επίσης, ότι η παρούσα πρόσθετη πράξη δεν αποτελεί ανανέωση της υπ' αριθμ. συμβάσεως πιστώσεως και των τροποποιητικών αυτής και ότι οι προσωπικές (εγγυήσεις) και εμπράγματες ασφάλειες επί κινητών ή ακινήτων που σήμερα ασφαλίζουν τη σύμβαση αυτή, παραμένουν ισχυρές και εξακολουθούν να ασφαλίζουν την πίστωση και τους λογαριασμούς της όπως διαμορφώθηκε και με την παρούσα πράξη.

Όλα τα παραπάνω έγιναν ανεπιφύλακτα δεκτά από τους συμβαλλόμενους οι οποίοι και τα υπογράφουν.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ

Ο ... ΠΑΡΑΣΧ..... ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΤΡΙΤ.....

.....
(Επωνυμία)

.....
(Τόπος, ημερομηνία)

.....
(Διεύθυνση)

Προς την
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ (.....)
ΕΝΤΑΥΘΑ

Κύριοι,

Πίστωση μέσω ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού
μέχρι ποσού δραχμών.....
Σύμβασ..... υπ' αριθμ. από

Αναφερόμαστε στη χρηματοδότησή μας με ποσό

....., μέσω της παραπάνω
συμβάσεως πιστώσεως ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού σύμφωνα με τους όρους της
Π.Δ.Τ.Ε. 1976 / 19-9-1991, όπως ισχύει σήμερα, για το σκοπό

.....και σας δηλώνουμε ότι:

1. Σε εξόφληση της χρηματοδότησής μας αυτή, θα καταθέσουμε, σε πίστωση του / των
σχετικού / ών λογαριασμού / ών της ανωτέρω πιστώσεως τα ακόλουθα ποσά τις αντίστοιχες
ημερομηνίες
2. Σε περίπτωση που θα θελήσουμε να ζητήσουμε παράταση εξόφλησης της εν λόγω
χρηματοδότησής μας, θα σας το ζητήσουμε εγγράφως πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες
ημέρες πριν από τις παραπάνω ημερομηνίες.
3. Σε περίπτωση που θα θελήσουμε να καταβάλλουμε τα πιο πάνω ποσά ή μέρος αυτών πριν
από τις πιο πάνω προθεσμίες, αναλαμβάνουμε την υποχρέωση να:
 - α) σας γνωστοποιήσουμε την πρόθεσή μας αυτή, με ανέκκλητη έγγραφη δήλωσή μας 5 (πέντε)
τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες, πριν από την ημερομηνία κατάθεσης προσδιορίζοντας
συγχρόνως το νόμισμα και το ποσό.
 - β) καταβάλουμε επί πλέον το τυχόν κόστος της Τράπεζάς σας για την επανεπένδυση των πιο
πάνω ποσών.
4. Αποδεχόμαστε η παραπάνω χρηματοδότησή μας να εκτοκίζεται με επιτόκιο που θα
αντιστοιχεί σε περίοδο μέχρι την

Η παρούσα αποτελεί παράρτημα τ..... συμβασ..... της πιστώσεως της επικεφαλίδας και τ.....
από προσθετ..... πραξ..... με τ..... οποί..... αποτελεί ένα ενιαίο σύνολο.

Με υπόληψη

.....

Για το σύμφωνο

Ο Εγγυητ.....

ΟΠαράσχ..... εμπράγματα ασφαλείες τριτ.....

.....

.....

Δεκτή
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ:(.....)

.....
(Επωνυμία)

.....
(Τόπος, ημερομηνία)

.....
(Διεύθυνση)

Προς την

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ (.....)

ΕΝΤΑΥΘΑ

Κύριοι,

Πίστωση μέσω ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού
μέχρι ποσού δραχμών.....
Σύμβασ..... υπ' αριθμ. από

.....
Αναφερόμαστε στη χρηματοδότησή μας με ποσό,
μέσω της παραπάνω συμβάσεως πιστώσεως ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού σύμφωνα με
τους όρους της Π.Δ.Τ.Ε. 1976 / 19-9-1991, όπως ισχύει σήμερα, για το σκοπό
.....
..... και παρακαλούμε να δεχτείτε να καταβάλουμε τη συνολική
οφειλή μας αντί της ημερομηνίας που είχαμε αρχικά συμφωνήσει με την από
..... επιστολή μας, την

Σε περίπτωση που θα θελήσουμε να ζητήσουμε νέα παράταση εξόφλησης της εν λόγω
χρηματοδότησής μας, θα σας το ζητήσουμε εγγράφως πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες
πριν από την παραπάνω ημερομηνία.

Η παρούσα αποτελεί παράρτημα τ..... συμβασ..... της πιστώσεως της επικεφαλίδας και των
από προσθετ..... πραξ..... με τ..... οποί..... αποτελεί ένα
ενιαίο σύνολο.

Με υπόληψη

.....
Για το σύμφωνο

Ο Εγγυητ.....

ΟΠαράσχ..... εμπράγματα ασφαλείες τριτ.....

.....
Δεκτή

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: (.....)

.....
(Επωνυμία)

.....
(Τόπος, ημερομηνία)

.....
(Διεύθυνση)

Προς την
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ (.....)
ΕΝΤΑΥΘΑ

Κύριοι,

Πίστωση μέσω ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού
μέχρι ποσού δραχμών.....
Σύμβασ..... υπ' αριθμ. από
.....
.....

Αναφερόμαστε στη χρηματοδότησή μας με ποσό

....., μέσω της
παραπάνω συμβάσεως πιστώσεως ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού σύμφωνα με τους
όρους της Π.Δ.Τ.Ε. 1976 / 19-9-1991, όπως ισχύει αυτή σήμερα, για το σκοπό

..... και σας δίνουμε την ανέκκλητη εντολή κατά την
έννοια του άρθρου 724 Α.Κ. διότι αφορά και στο συμφέρον μας να μετατρέψετε για το ποσό
των το
νόμισμα της οφειλής μας από στο ισότιμο σε την

Η παρούσα αποτελεί παράρτημα τ..... σύμβασ..... της πιστώσεως της επικεφαλίδας και τ.....
από προσθετ..... πραξ..... με τ.....
οποί..... αποτελεί ένα ενιαίο σύνολο.

Με υπόληψη

Για το σύμφωνο

Ο Εγγυητ.....

ΟΠαράσχ..... εμπράγματα ασφαλείες τριτ.....

Δεκτή

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: (.....)

.....
(Επωνυμία)

.....
(Τόπος, ημερομηνία)

.....
(Διεύθυνση)

Προς την
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ (.....)
ΕΝΤΑΥΘΑ

Κύριοι,

Πίστωση μέσω ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού
μέχρι ποσού δραχμών.....

Σύμβασ..... υπ' αριθμ..... από.....
.....
.....

Αναφερόμαστε στη χρηματοδότησή μας με ποσό
....., μέσω της παραπάνω συμβάσεως
πιστώσεως ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού σύμφωνα με τους όρους της
Π.Δ.Τ.Ε. 1976 / 19-9-1991, όπως ισχύει αυτή σήμερα, για το σκοπό
.....
.....επιστολής μας παρακαλούμε να
καθορίσετε επιτόκιο για νέα περίοδο εκτοκισμού μέχρι.....

Η παρούσα αποτελεί παράρτημα τ..... συμβασ..... της πιστώσεως της επικεφαλίδας
και τ..... από..... προσθετ..... πραξ..... με τ.....
οποί..... αποτελεί ένα ενιαίο σύνολο.

Με υπόληψη
.....

Για το σύμφωνο

Ο Εγγυητ.....
.....

ΟΠαράσχ..... εμπράγματατες ασφάλειες τριτ.....
.....

Δεκτή

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: (.....)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 1955 / 2-7-91

(Άρθρο 1 του Ν. 1266 / 82)

ΘΕΜΑ: Κανόνες που διέπουν τη χορήγηση δανείων σε δραχμές
από πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) τις διατάξεις του Ν.Δ. 588 / 1948 «περί ελέγχου της πίστωσης»,
- β) τις διατάξεις του ΑΝ 1665 / 1951 «περί λειτουργίας και ελέγχου των τραπεζών»,
- γ) τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 1266 / 82 «όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»,
- δ) τις διατάξεις της απόφ. ΝΕ 1509 / 1 / 14.9.68 «κανόνες διέποντες τας χρηματοδοτήσεις και λοιπές τοποθετήσεις των τραπεζών», όπως ισχύουν, και
- ε) τη σκοπιμότητα απλοποίησης του συστήματος πιστωτικών κανόνων και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο των σχετικών διατάξεων.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε

να καθορίσει ότι ο δανεισμός σε δραχμές από τα πιστωτικά ιδρύματα διέπεται από τις ακόλουθες διατάξεις:

A. Δάνεια για κεφάλαια κίνησης και για πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό.

i) Η χρηματοδότηση των πάσης φύσεως επιχειρήσεων, των επαγγελματιών και των νομικών προσώπων ή ενώσεων προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα για την κάλυψη αναγκών τους σε κεφάλαια κίνησης και δαπανών τους για την απόκτηση παγίων εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων διενεργείται χωρίς περιορισμούς ή ειδικούς όρους, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις επόμενες παραγράφους 2 και 3. Τα πιστωτικά ιδρύματα καθορίζουν τους όρους των δανείων, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων επιτοκίων που ισχύουν.

Ειδικότερα διευκρινίζεται ότι:

a) οι χρηματοδοτήσεις επιτρέπεται να καλύπτουν και:

2. την απόκτηση υφισταμένων παγίων εγκαταστάσεων, μεταχειρισμένου εξοπλισμού και μεταχειρισμένων μεταφορικών μέσων και

ii) μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, εφόσον εξασφαλίζεται ο έλεγχος της επιχείρησης στο κεφάλαιο της οποίας πραγματοποιείται η συμμετοχή,

β) επιτρέπεται η χρηματοδότηση και της αξίας οικοπέδων, εφόσον αυτά εξυπηρετούν την επιχειρηματική δραστηριότητα του δανειολήπτη ή προορίζονται για την ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων,

γ) παύει να είναι υποχρεωτική η έκδοση δίγραμμων επιταγών σε διαταγή των πωλητών αγροτικών και βιοτεχνικών προϊόντων.

3. Διατηρούνται σε ισχύ οι ειδικές διατάξεις που διέπουν:

α) τη χρηματοδότηση της ναυτιλίας,

β) τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων από το Ειδικό Κεφάλαιο με βάση την απόφ. ΝΕ 197 / 11 / 3-4-78, όπως ισχύει,

γ) τη χρηματοδότηση εξαγωγών με προθεσμιακό διακανονισμό σύμφωνα με την Π.Δ.Τ.Ε. 127 / 2-12-82, όπως ισχύει,

δ) τις κατηγορίες χρηματοδοτήσεων που καλύπτονται με την εγγύηση του Δημοσίου ή των οποίων το επιτόκιο επιδοτείται είτε από το λογαριασμό του Ν. 128 / 75, είτε απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό,

ε) τη χρηματοδότηση δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών, των οποίων οι συνολικές δανειακές ανάγκες υπόκεινται σε όρια. Για τη χρηματοδότηση νομικών προσώπων που υπάγονται στον ΑΝ 1611 / 50, απαιτείται σε κάθε περίπτωση συνηγορία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και του εποπτεύοντος Υπουργείου.

4. Δεν επιτρέπεται η χρηματοδότηση χρηματιστηριακών επιχειρήσεων, εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων για αγορά τίτλων.

B. Δάνεια προς ιδιώτες για την κατασκευή, επισκευή και αγορά ακινήτων στην Ελλάδα.

1. Το ύψος και οι όροι των δανείων καθορίζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων επιτοκίων χορηγήσεων που ισχύουν. Οι χρηματοδοτήσεις αφορούν ακίνητα που προορίζονται για ιδιόχρηση ως κατοικίες ή πάσης φύσεως ακίνητα που προορίζονται για εκμετάλλευση. Διευκρινίζεται ότι επιτρέπεται και η χρηματοδότηση της αξίας αγοράς των οικοπέδων επί των οποίων θα ανεγερθούν τα κτίρια.

2. Επιτρέπεται η χρηματοδότηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, των δαπανών αγοράς και εγκατάστασης ηλιακών θερμοσιφώνων, κεντρικών συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού, καθώς και συστημάτων πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης.

3. Διατηρούνται σε ισχύ οι ειδικές διατάξεις που διέπουν τη χορήγηση:

α) των δανείων στεγαστικού ταμειυτηρίου,

β) στεγαστικών δανείων δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και δημοσίων επιχειρήσεων από το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων,

γ) στεγαστικών δανείων τραπεζοϋπαλλήλων,

δ) δανείων Εργατικής και Λαϊκής Κατοικίας,

ε) στεγαστικών δανείων προς διάφορες κατηγορίες πληγέντων, αγροτικών στεγαστικών δανείων και δανείων που αφορούν παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια, εφόσον για τις κατηγορίες αυτές δανείων, είτε χορηγείται η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, είτε καταβάλλεται κρατική επιχορήγηση, είτε επιδοτείται το επιτόκιο από το λογαριασμό του Ν. 128 / 75 ή απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό,

στ) δανείων που προβλέπονται από την Π.Δ.Τ.Ε. 716 / 18-3-86, όπως ισχύει.

Γ. Πώληση με πίστωση ειδών διαρκείας, καινούργιων ή μεταχειρισμένων.

α) Είδη διαρκείας που πωλούνται σε φυσικά πρόσωπα και εξυπηρετούν προσωπικές καταναλωτικές ανάγκες.

Καταβάλλεται σε μετρητά κατά την αγορά το 30% τουλάχιστον του συνολικού τιμήματος. Το πιστούμενο μέρος του τιμήματος εξοφλείται εντός 18 μηνών το αργότερο και η μέση, σταθμισμένη κατά το ύψος των επιμέρους δόσεων, διάρκεια της πίστωσης δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους 10 μήνες.

Οι επιχειρήσεις που πωλούν με πίστωση είδη διαρκείας σε τελικούς αγοραστές, καθώς και τα πιστωτικά ιδρύματα που προεξοφλούν ή δέχονται ως ενέχυρο πιστωτικούς τίτλους που αφορούν τις πωλήσεις αυτές, οφείλουν να τηρούν ή να ελέγχουν την τήρηση των πιο πάνω όρων.

β) Είδη διαρκείας που πωλούνται σε τελικούς αγοραστές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, και εξυπηρετούν επαγγελματικές ανάγκες.

Οι όροι πώλησης των ειδών αυτών καθορίζονται μεταξύ των συμβαλλομένων. Καταργείται η υποχρέωση καταβολής σε μετρητά ελαχίστου ποσοστού του συνολικού τιμήματος.

Δ. Καταναλωτική Πίστη / Προσωπικά δάνεια.

1. Επιτρέπεται η χρηματοδότηση φυσικών προσώπων μέσω της χρήσης τραπεζικών πιστωτικών δελτίων με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

α) Το πιστωτικό δελτίο επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών, την εξόφληση υποχρεώσεων του κατόχου και για άντληση από τον κάτοχο μετρητών μέχρι ποσού δρχ. 25.000 κατά μήνα,

β) το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού, με εξαίρεση τις χρεώσεις που αφορούν πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν κατά τον αμέσως προηγούμενο της έκδοσης του λογαριασμού μήνα, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ποσό των δρχ. 200.000. Σε περίπτωση κατά σύστημα υπέρβασης του ορίου αυτού, το πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να προβαίνει σε ακύρωση του πιστωτικού δελτίου. Απαγορεύεται η έκδοση νέου πιστωτικού δελτίου τουλάχιστον προ της συμπλήρωσης διετίας από την ακύρωση,

γ) σε περίπτωση που οι εκδότες καρτών πραγματοποιούν συμφωνίες με συγκεκριμένους πωλητές ειδών διαρκείας για αγορά των ειδών αυτών με χρήση καρτών, ευθύνονται και οι εκδότες των καρτών για την τήρηση των όρων πώλησης

των ειδών διαρκείας, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο Γ (α) ανωτέρω,

δ) το επιτόκιο και οι λοιποί όροι καθορίζονται από τον εκδότη του δελτίου, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων επιτοκίων χορηγήσεων που ισχύουν,

ε) η χρήση των πιστωτικών δελτίων στο εξωτερικό διέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις.

3. Επιτρέπεται η χορήγηση δανείων σε φυσικά πρόσωπα για την κάλυψη πάσης φύσεως αναγκών τους, με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

α) το ύψος του δανείου στο ίδιο φυσικό πρόσωπο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει συνολικά το ποσό των δρχ. 200.000,

β) η ανώτατη διάρκεια των δανείων είναι 18 μήνες,

γ) το επιτόκιο και οι λοιποί όροι καθορίζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων επιτοκίων χορηγήσεων που ισχύουν.

4. Επιτρέπεται η χορήγηση δανείων σε φυσικά πρόσωπα επ' ενεχύρω τίτλων εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

α) το ύψος του δανείου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει σε ποσοστό το 50% της τρέχουσας αξίας των τίτλων και σε απόλυτο ύψος το ποσό των δρχ. 5.000.000,

β) η ανώτατη διάρκεια των δανείων είναι 18 μήνες,

γ) το επιτόκιο και οι λοιποί όροι καθορίζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων επιτοκίων χορηγήσεων που ισχύουν.

Ε. Διευκρινίζεται ότι οι ρυθμίσεις οφειλών προς πιστωτικά ιδρύματα διέπονται από τις διατάξεις της Π.Δ.Τ.Ε. 1620 / 5-10-89.

ΣΤ. Διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις που απαγορεύουν τη χορήγηση ορισμένων κατηγοριών δανείων από συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα ή κατηγορίες πιστωτικών ιδρυμάτων.

Ζ. Καταργείται η απόφαση Ν.Ε. 1509 / 1 / 14-9-68, όπως ισχύει, με εξαίρεση τις διατάξεις της παραγράφου ΙΙ του πρώτου κεφαλαίου που αναφέρονται στην επιβολή ποινικής ρήτρας και τις διατάξεις του τετάρτου κεφαλαίου που διέπουν τις υποχρεωτικές τοποθετήσεις επί καταθέσεων. Επίσης καταργούνται οι διατάξεις άλλων αποφάσεων των νομισματικών αρχών που έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις της παρούσας Πράξης.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α).

Τ. Ε. Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Η ΚΙΝΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡ. ΟΙΚ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΜΜ. ΤΡΑΓΑΚΗ.
- ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 128 / 28-7-1997 - ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ.
- ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 20 / 16-3-1992 - ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ.
- ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 96 / 23-3-93.
- ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 104 / 14-5-94.
- ΚΕΡΔΟΣ, ΙΣΟΤΙΜΙΑ.
- ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ.

